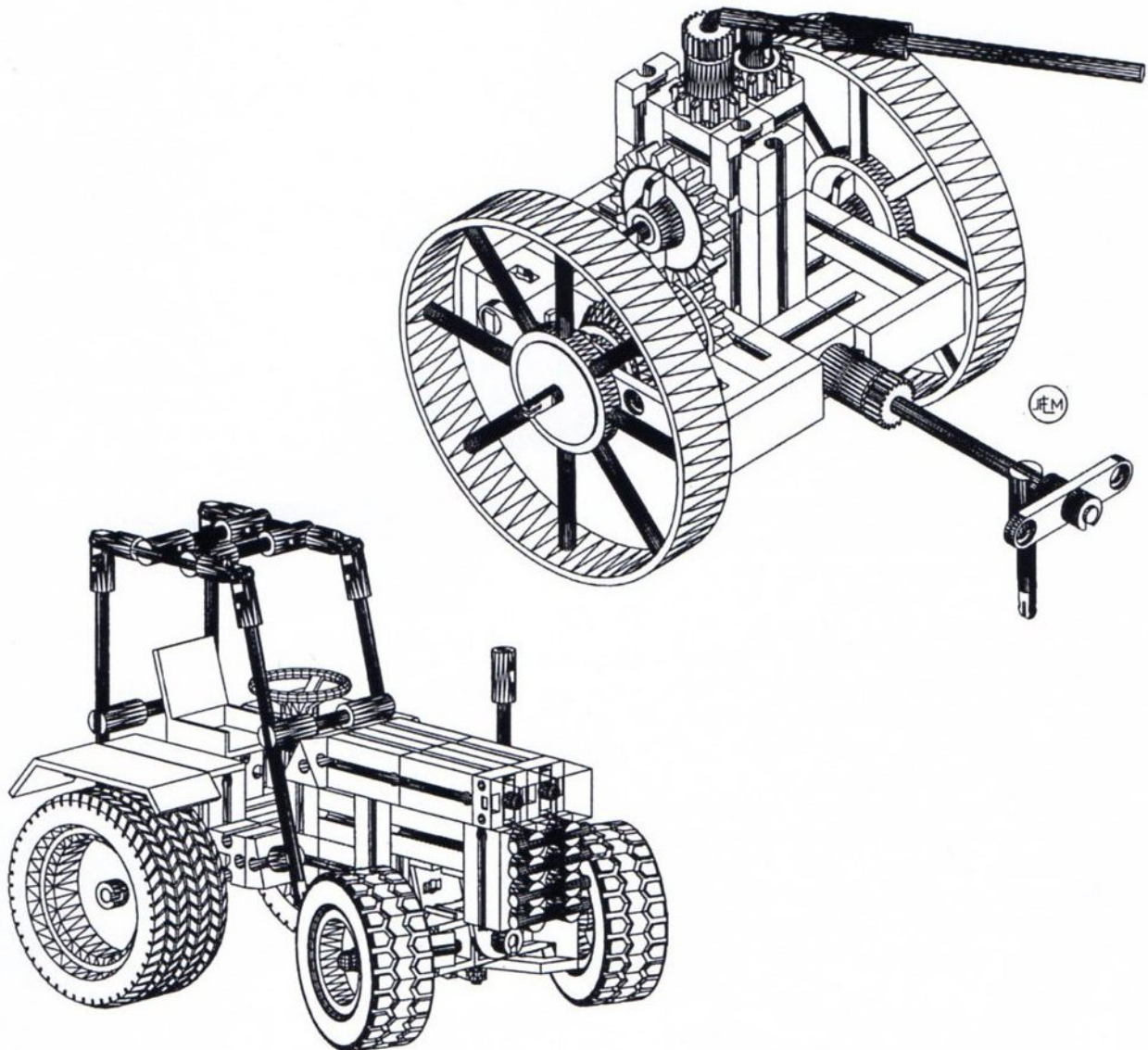

Clubblad

Fischertechnikclub Nederland

CLUBDAG ALMELO 5 FEBRUARI 2000

9e jaargang, nummer 4, december 1999

Colofon

Fischertechnik Club Nederland

Correspondentieadres:
B. Rook

K.v.K.Zaandam 40618078

Fischertechnikclub Nederland verschijnt 4x per jaar in een oplage van 300 exemplaren voor leden van de Fischertechnik Club Nederland.

Lidmaatschap:

Iedereen kan lid worden van de Fischertechnik Club Nederland. De contributie bedraagt Hfl. 40,- per kalenderjaar.

Een tweede abonnement kost Hfl 20,00 extra. Bij aanmelding in het lopende jaar betaling na rato, of toezending van reeds verschenen uitgaven in dat jaar. Opzegging: schriftelijk voor december.

Auteursrechten:

© 1998 Fischertechnik Club Nederland. Het auteursrecht op de inhoud van deze uitgave wordt uitdrukkelijk voorbehouden.

Fischertechnik® is een handelsmerk van de Fischerwerke Artur Fischer GmbH & Co. KG. Postfach 1152, 72176 Waldachtal, Duitsland.

Bestuur:

D. Peekstok,
B. Rook,
B. Weltevreden,
G. Wijnands,

Regio-coördinatoren:

H.J. Ettema,
J.A. Bosscha,
T.E.M. van Velsen,
S.J. Dijkstra,
Th. van Lottum,
André Joostens,

Manifestaties:

C. Jansen,
T.E.M. van Velsen,

Redactie:

F. Leurs, Apeldoorn
D.A. Gabeler, Doetinchem
J.F.M. Lankheet, Haaksbergen
C. de Weerd, Arnhem

Redactieadres:

F. Leurs

Homepage:

<http://dit.is/fischertechnik>

De agenda in 2000

5 februari	Clubdag in Almelo.
15 april	Clubdag in Zwijndrecht en tevens jaarvergadering.
juli/augustus	Van 21 juli t/m 11 augustus een tentoonstelling in Dalfsen.
september	Clubdag in Almere.
4 november	Clubdag in Schoonhoven, kermismodellen.

Inhoudsopgave

Voorwoord-Inleiding	1
Ledenadministratie / Nieuwe voorzitter	2
Clubdag in Antwerpen	3
De Chinese Kompaswagen	4 - 5 - 6
De Wetenschap en Techniekweek 1999 in Lelystad	7
De Kids Corner/De Trekker	8 t/m 12
Fischertechnik: Waar is het van gemaakt ? / De laatste clubdag 15 april 2000: Clubdag Marshall Museum	13 - 14
Clubdag in Almelo / Dalfsen 2000	15 - 16
De Nightmare	17
De Pers	18 - 19
	20 - 21
Verzamelen	omslag
Basisclub Besturingstechniek	omslag
Millennium kalender / Te koop	omslag

Voorwoord

Voor ons ligt al weer het laatste clubblad van 1999. Ik denk dat we mogen terugkijken op een succesvol verenigingsjaar. De clubdagen blijven goed bezocht en de thema's zijn steeds weer inspirerend. Ook het clubblad blijft aan kwaliteit winnen. Al met al is de Fischertechnikclub Nederland een vitale club die het ook in de volgende eeuw zal redden.

Helaas gaat er ook wel eens wat mis. Zo kon het bestuur tijdens de jaarvergadering in april jl. geen financieel verslag presenteren. Hiervoor nogmaals onze excuses. Gelukkig is dit rechtgezet. We hebben het verenigingsjaar 1998 kunnen afsluiten met een batig saldo van ruim F 5.000! Inmiddels heeft de kascontrolecommissie bestaande uit onze leden Peter Jonkers en John Langeveld de boekhouding gecontroleerd. Zij waren tevreden. Op de komende jaarvergadering, in april 2000, zullen we zowel de jaarrekening van '98 als die van '99 ter goedkeuring aan de leden voorleggen.

Nu we het toch over de jaarvergadering hebben wil ik alvast het volgende idee aan u voorleggen. Het bestuur is er namelijk niet zo gelukkig mee dat in één vergadering zowel de jaarrekening als de begroting voor het dan al lopende jaar worden gepresenteerd. Eigenlijk zou dat gesplitst moeten worden door bijvoorbeeld een ledenvergadering te houden over de begroting en een ledenvergadering over het resultaat van alles. Hierdoor ontstaat naar onze mening de mogelijkheid om, op een kortere termijn dan nu het geval is, de wensen van de leden in de begroting te kunnen verwerken. Denk er eens over na en laat weten wat uw mening hierover is.

Wel een zakelijk voorwoord deze keer zult u denken, maar dat moet ook een keer kunnen.

Toch wil ik anders besluiten. Het bestuur en de regiocoördinatoren bedanken de leden voor hun grote inzet die ze in het afgelopen jaar voor de Fischertechnikclub Nederland hebben getoond. Wij wensen u goede kerstdagen en een fijne jaarwisseling toe. Tot ziens op de volgende clubdag.

David Peekstok

Inleiding

Het laatste clubblad voor het jaar 2000, het jaar waarin we ons tienjarig bestaan gaan vieren. Wanneer in het nieuwe jaar evenveel activiteiten worden georganiseerd als in het jaar dat nu bijna achter ons ligt dan mogen we niet klagen. Het tienjarig bestaan wordt gevierd door een goed georganiseerde en actieve club met ongeveer 250 leden. Wie had dit kunnen dromen toen de club werd opgericht.

Sinds het uitkomen van het laatste clubblad hebben drie bijeenkomsten plaatsgevonden (waarover uitvoerig wordt bericht) en hebben clubleden met hun Fischertechnik modellen op de HCC-dagen gestaan. Voor de redactie zijn deze clubdagen de gelegenheid om nieuwe inspiratie op te doen en leden te enthousiasmeren voor een bijdrage aan het clubblad. De komende tijd valt van verschillende leden dan ook weer een bijdrage te verwachten.

Ook deze keer zijn een aantal modellen geheel uitgetekend. Johan heeft weer uitstekend werk afgeleverd met o.a. het Chinees kompas en een pers van de heer A. Pettera. Jeroen, die in het voetspoor van zijn vader treedt, tekende een tractor voor de kids corner.

Cees de Weerd wijst ons in een artikel voorzichtig op de vergankelijkheid van Fischertechnik. Zolang wij echter onze onderdelen kunnen blijven kopen, zullen we niet zoveel van deze vergankelijkheid merken.

Stef Dijkstra start een rubriek over verzamelen. Daarvoor deed hij archeologisch onderzoek op het terrein van de onderdelen.

Herman Ettema bericht over zijn activiteiten en initiatieven.

Voor het overige tref je de bekende rubrieken aan en als losbladige bijlage verslagen van het bestuur met de nota voor het clublidmaatschap. Pas op: vergeet niet te betalen want het bestuur wordt streng voor "de vergeetachtigen".

Kopij voor het volgende clubblad ontvangen wij graag voor 20 februari 2000. Integenstelling tot voorheen, toen werd verzocht de tekst in WP 5.1 aan te leveren, wordt nu verzocht voortaan de tekst in WORD 97 uit te tikken.

Tot slot wensen wij je veel leesplezier.

Ledenadministratie

Sinds 25 augustus 1999 hebben we de volgende drie leden ingeschreven:
Pleun Baan uit Eindhoven, Remco Hasperhoven uit Nieuwegein en Willem-jan van Elk uit Rijswijk.
Welkom allemaal en tot ziens op een van de clubbijeenkomsten.

Het spreekt voor zich dat we naast aanmeldingen van nieuwe leden ook afmeldingen krijgen. Om allerlei redenen besluiten mensen om hun lidmaatschap op te zeggen. Om een indicatie te geven: per 1 januari 1999 zijn er 32 leden uitgeschreven. Er zijn twee aanleidingen om een lid uit te schrijven: het lid meldt zelf dat het zijn of haar lidmaatschap wil beëindigen. Dat is keurig als het zo gebeurt en sommige leden doen dat ook ruimschoots op tijd. Helaas is dat slechts door 6 leden op deze manier gedaan. Voor 26 leden was het niet betalen van het lidmaatschapsgeld de aanleiding om ze als lid van de ledenlijst af te voeren. Dat is minder netjes en, wat erger is, het kost ons veel tijd en geld (aanmaningen, vaak nog een clubblad uit coulance). We hebben besloten om de procedure rond het betalen van het lidmaatschapsgeld veel stringenter te volgen.

Voor de duidelijkheid wordt de procedure nog eens beschreven.

Bij het decembernummer van het clubblad (dus dit nummer) zit de acceptgiro. Het lidmaatschapsgeld dient voor 15 februari 2000 bij de penningmeester te zijn bijgeschreven. De leden die dan niet hebben betaald ontvangen een aanmaning. Het is niet uitgesloten dat in de toekomst de kosten van de aanmaning ook in rekening worden gebracht! Het lidmaatschapsgeld dient dan uiterlijk 7 maart 2000 bij de penningmeester binnen te zijn. De leden die dan niet hebben betaald, worden van de ledenlijst afgevoerd. Zij zullen het maartnummer dan niet meer ontvangen! Mocht om wat voor reden dan ook de betaling vertraging oplopen (dat is met name mogelijk voor de buitenlandse leden), meld dit dan in ieder geval tijdig bij ondergetekende.

We verzoeken alle leden om zo veel mogelijk aan deze procedure mee te werken. Het bespaart de club een hoop geld en het bestuur een hoop tijd.

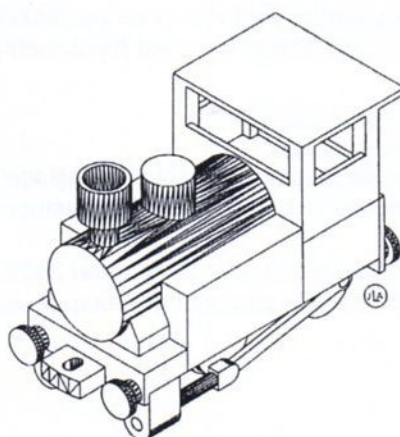
Bert Rook

Nieuwe voorzitter

Zoals jullie inmiddels allen weten, is onze voorzitter David Peekstok bij de komende jaarvergadering, in april 2000, aftredend en niet herkiesbaar. Het bestuur roept nogmaals leden op zich voor deze functie verkiesbaar te stellen. Van een voorzitter mag het volgende worden verwacht:

- * Het voorzitten van de (minimaal) 4 bestuursvergaderingen.
- * Het voorzitten van de jaarvergadering.
- * Leidinggeven aan het dagelijks bestuur bestaande uit de voorzitter, de secretaris en de penningmeester.
- * De belangen van de vereniging behartigen door bijvoorbeeld het bezoeken van opendagen en het schrijven van het voorwoord in het clubblad.

Hoewel dit allemaal erg formeel klinkt, betekent het in de praktijk gewoon het samenwerken in een team van zeer gemotiveerde mensen. Wie pakt deze uitdaging op?

Clubdag in Antwerpen

Op 18 september jongstleden werd de eerste clubdag in België gehouden en met behulp van de routebeschrijving kon het gewoon niet missen: dit was zaal Paroza.

Het zaaltje was rond 11:00 uur reeds goed gevuld met exposanten. Vlak bij de entree had de heer Bouten zijn barcode scanner opgebouwd. Met behulp van een grijparm werden cilinders, voorzien van een barcode, opgepakt en in een carroussel gezet. Naast hem stond een clublid met een fraaie hijskraan geflankeerd door de stoomwals, een met de computer bediende truck en een draaiende windmolen aangedreven door een ventilator.

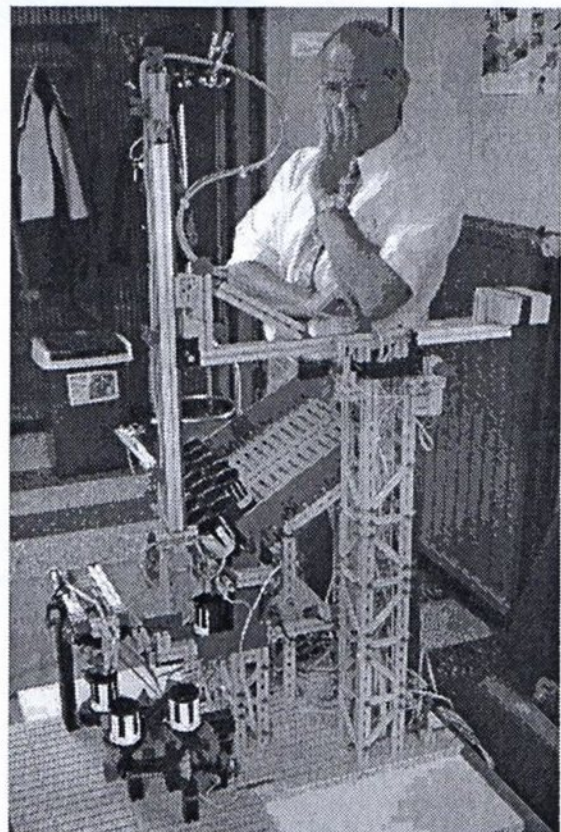
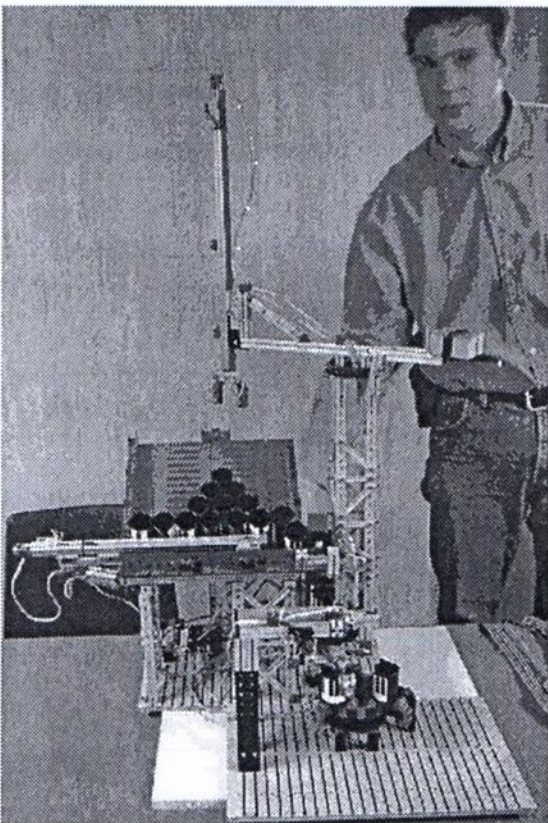
De heer Starreveld had een grote tafel gereserveerd voor zijn imposante Star Heavy Lift. Een werkelijk schitterende kraan waarvoor de nodige moeite was gedaan om hem hier op te zetten. Ook Stef Dijkstra was aanwezig met zijn nieuwe kermismodel, de Nightmare. Het model is gebaseerd op een attractie die dit jaar in Tilburg te zien is geweest. Een gondel is bevestigd aan een lange draaiarm. Na het indrukken van de afzonderlijk gemonteerde startknop in de vorm van een loket, treedt de arm in beweging. Aan dit grote model was duidelijk te zien dat de nodige aandacht was besteed om het stabiel te laten draaien.

Een tafel was gevuld met enkele nieuwe Fischertechnik zaken zoals Fischerform. We zijn benieuwd hoe dit retro product het gaat doen. Erg verrassend was de komst van twee Duitse leden. Ralf Wicke was aanwezig om een viertal cd's aan te bieden. Alle vroegere Duitse clubbladen (Club Zeitschrift) zijn door hem gescand en op cd gezet. Voor de fans zijn deze cd's een goede mogelijkheid om de verzameling compleet te maken. Het adres van Ralf Wicke

Peter Derks was aanwezig met een flinke hoeveelheid Fischertechnik van 25 jaar geleden. Harold Jaarsma en André Joostens hadden natuurlijk ook een aparte ruimte voor de verkoop van het huidige Fischertechnik assortiment. Rond het middaguur arriveerde Paul van Damme om zijn pneumatische byte in de zaal te demonstreren. Voor de kinderen was midden in de zaal een tafel gereserveerd zodat ook zij zich met Fischertechnik konden vermaken. Het feest was compleet.

Het was een geslaagde bijeenkomst. Een groot aantal bezoekers heeft de clubdag kunnen combineren met een dagje uit in Antwerpen. Opvallend was echter de afwezigheid van Belgische bezoekers. Vanwege het ontbreken van de nodige aandacht in de lokale bladen is de opkomst vanuit België helaas laag gebleven. Een belangrijk aandachtspunt voor de volgende keer. De exposanten werden gehuldigd voor hun enthousiasme om hun omvangrijke modellen op deze dag tentoon te stellen.

Cees de Weerd

De Chinese kompaswagen

(door Johan Lankheet)

Op de clubdag in Zaandam presenteerde Max Buiting zijn model van de kompaswagen. Dit model had hij vrij snel in elkaar gezet waardoor de werking ervan nog niet helemaal perfect was. Mijn interesse was gewekt en ik besloot om te proberen dit model goed werkend te maken. Het resultaat hiervan kan je met de modelbeschrijving nabouwen.

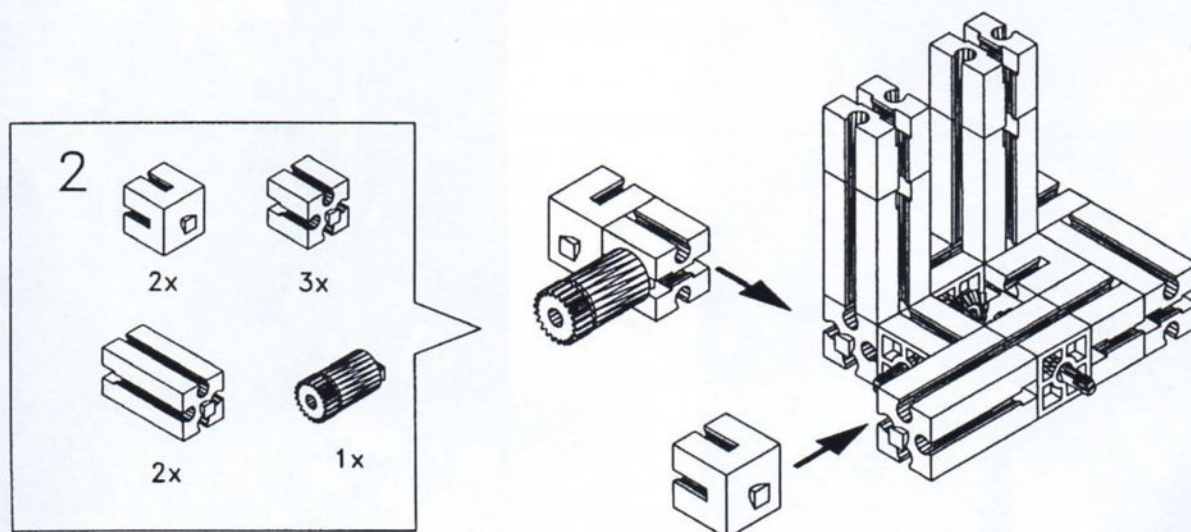
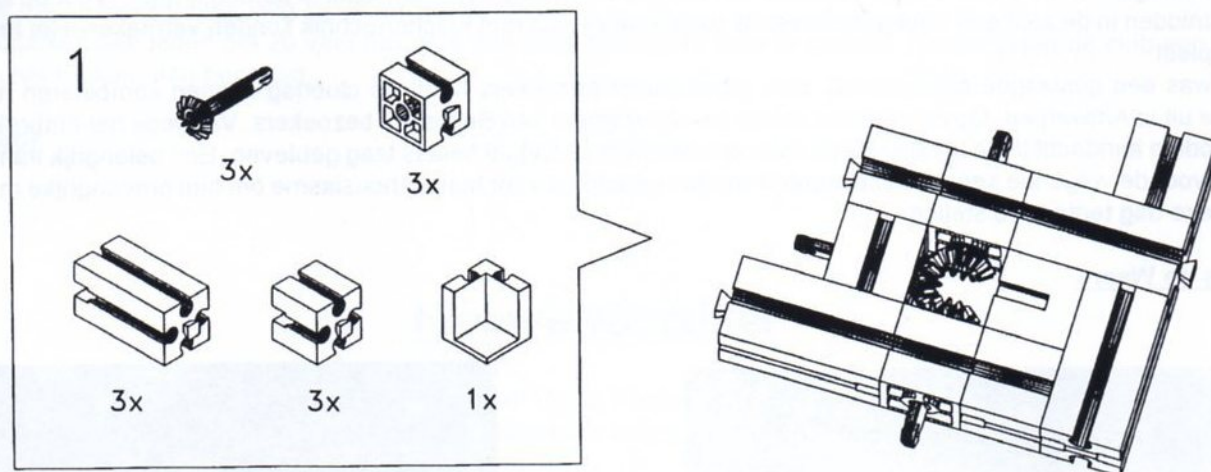
Deze kompaswagen werd door de Chinezen in de middeleeuwen uitgevonden. Het bijzondere van dit apparaat is dat de wijzer boven op de wagen steeds in dezelfde richting blijft staan ongeacht de richting waar naar toe gereden wordt. Het is dus een soort mechanisch kompas.

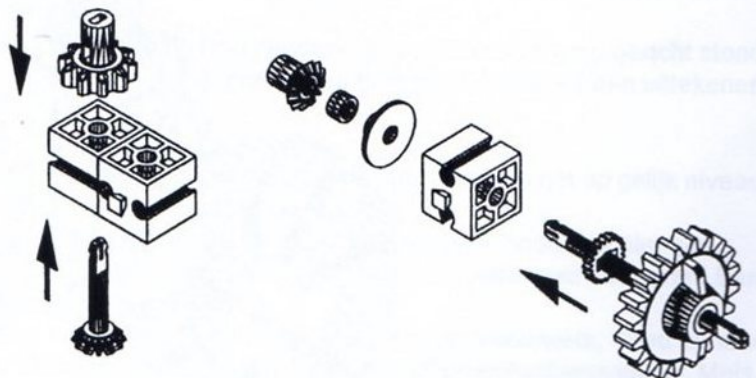
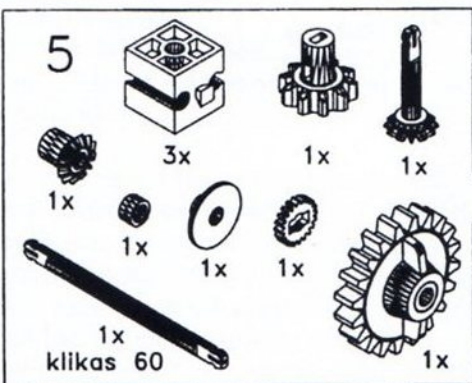
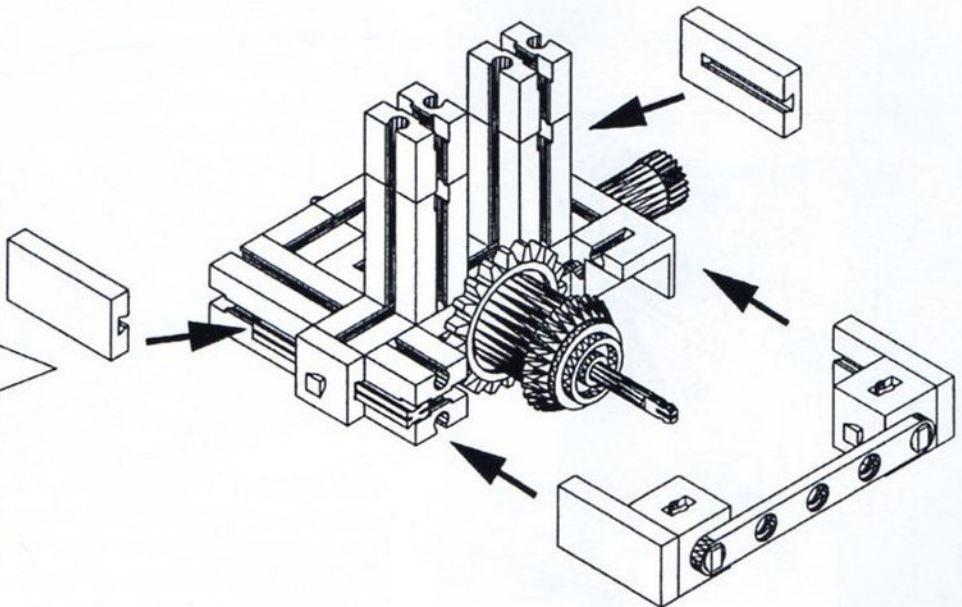
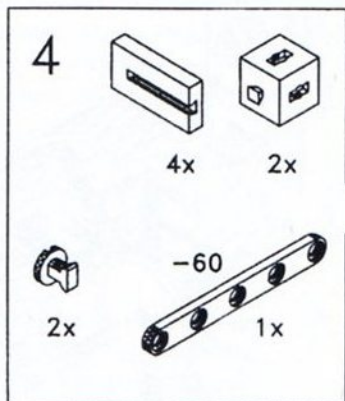
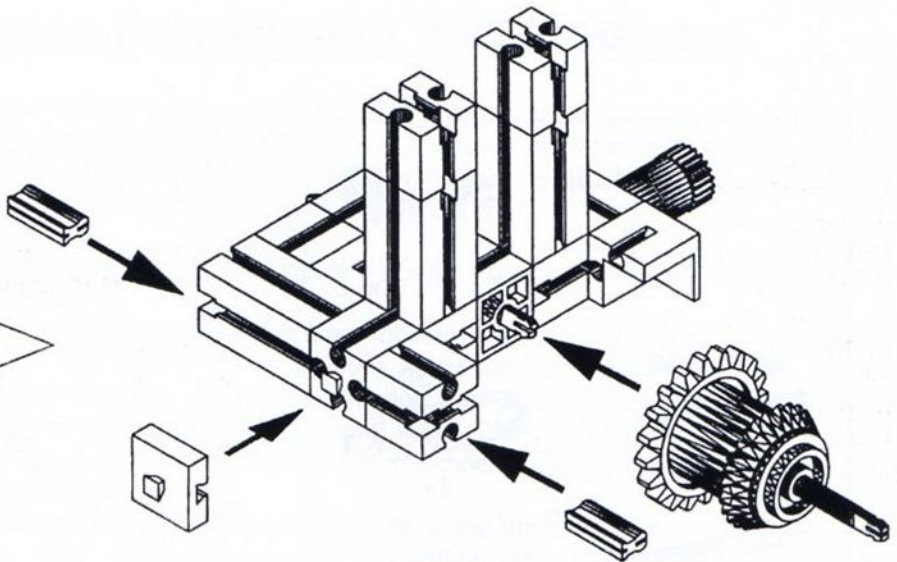
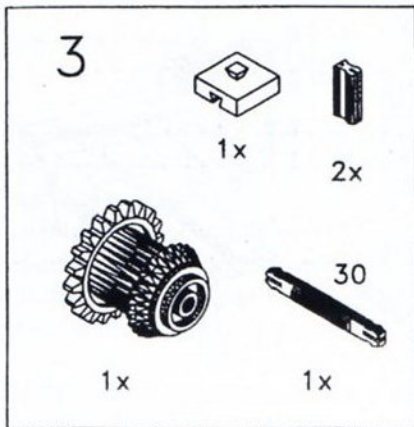
In "Phánomenale Mathe-Magie" van de Duitse schrijver Gerd Oberdorfer staan soortgelijke modellen die gebouwd zijn met Meccano en Lego. Vooral het model van Meccano oogt degelijk en is gemaakt van uitsluitend de originele onderdelen.

Het geheim van de Chinese Kompaswagen zit hem in de wielafstand en het differentieel. De wielafstand moet voor een goede werking namelijk gelijk zijn aan de wieldiameter. Het differentieel op zijn beurt zorgt ervoor dat de som van de bewegingen die door de wielen op de as met de pijl overdragen worden, altijd nul blijft.

Bij rechte bewegingen leggen beide wielen dezelfde weg af; het differentieel verdraait niet. Bij bochten legt het buitenste wiel een langere weg af dan het binnenste. Het met de pijl gekoppelde loopwerk maakt afhankelijk van de beweging een tegenkorrektie.

Om slippen van de stoomwalswielen te voorkomen heb ik deze voorzien van een rubberen band. Een elastiekje kan echter ook.

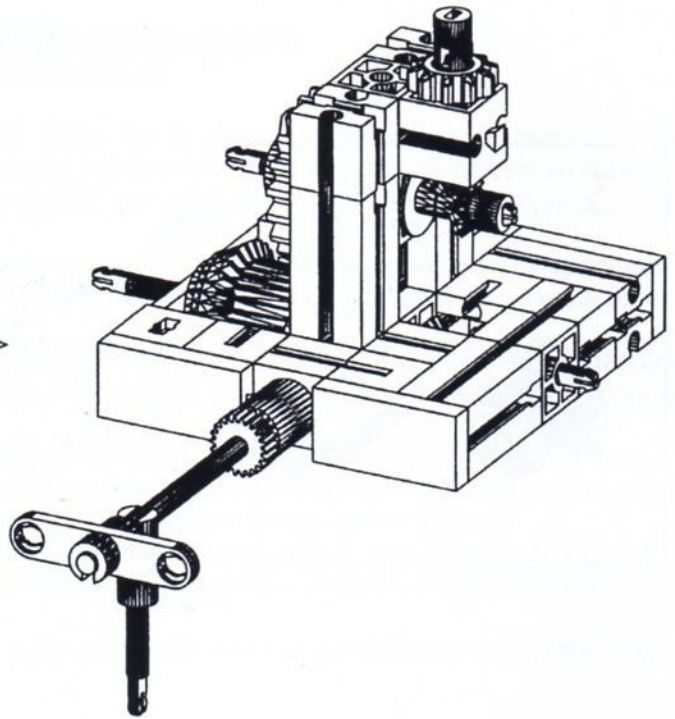
6 **Bouwfase 5**

1x 2x 1x

klikas 30 1x

-30 1x

as 80 1x

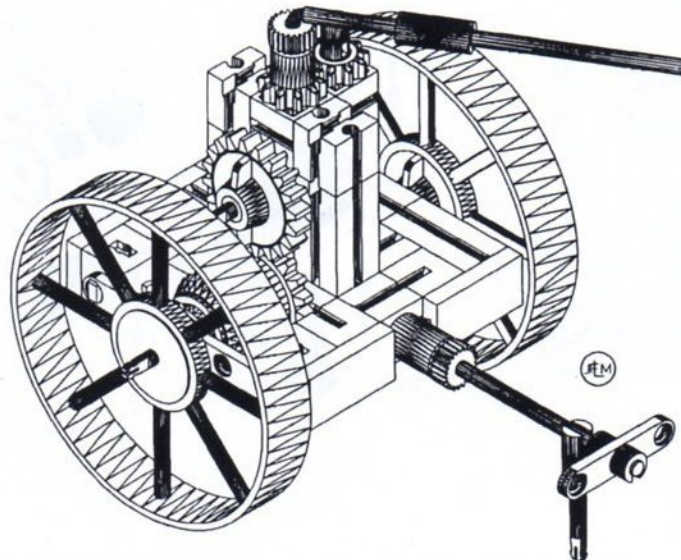
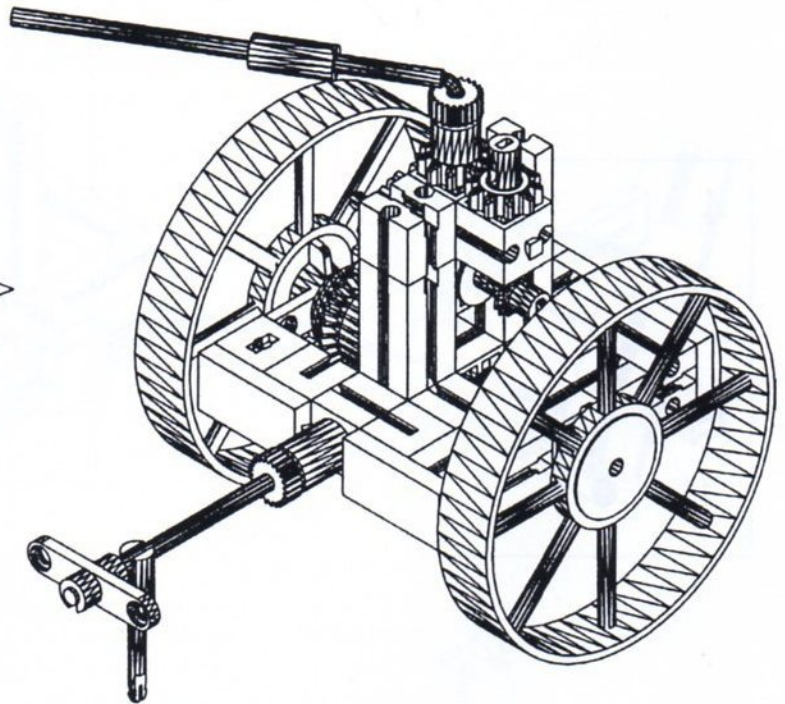

7

1x 1x 2x

1x

1x as 50 1x

De Wetenschap en Techniekweek 1999 in Lelystad.

Onder het motto van "het slimste uitje van het jaar" werd van 9 tot en met 17 oktober gepoogd bij de jeugd belangstelling voor de techniek op te wekken. Wanneer de opkomst van kinderen in Lelystad een graadmeter voor de toekomst is dan ziet het er rooskleurig uit. Ongeveer 150 ouders met hun kroost bezochten het kijk- en doe-evenement in het kader van het 10-jarig bestaan van de stichting Jeugd en Techniek Nederland (JeT).

Jaap Bosscha had bij het uitkomen van het laatste clubblad op de valreep nog een oproep tot deelname aan dit evenement kunnen plaatsen.

Toen ik tegen 10:30 uur arriveerde, stond bij de ingang van het Sportmuseum een groepje, bestaande uit bekende gezichten, te koukleumen. De beheerder was er nog niet en zou ook zeker niet voor half elf arriveren. Er werd geduldig gewacht door de bekende bouwers die ook van sjouwen houden want zij waren allemaal met een model gekomen. Enkeligen hadden een gloednieuw model bij zich waaronder ikzelf. Deze dag had ik uitgekozen om de generale repetitie te houden ten behoeve van de finale op 6 november in Schoonhoven. Ik kan alvast zeggen dat ik Schoonhoven met een gerust hart tegemoet zie.

De organisatie van deze dag was uitstekend: een goede en grote ruimte, volop drankjes en hapjes, een adequaat opererend facilitair team onder leiding van L. Jansen en bovenal een enthousiast publiek. De opening had een feestelijk tintje met een aantal sprekers: een voorzitter, een directeur en een politicus. Het laat zich gemakkelijk raden wat die sprekers graag doen: lang spreken. Toen het evenement om 13:00 uur werd geopend, hadden wij bijgepraat en onze modellen reeds opgebouwd en bewonderd.

Stef Dijkstra was met zijn nieuwste kermisattractie komen opdagen: de nightmare. Hij had het apparaat ergens in Brabant op de kermis gezien en voor sommigen die erin gezeten hebben zal het zeker een nachtmerrie zijn geweest. Het was een ronddraaiende arm met aan het ene uiteinde een draaiende gondelcabine en aan de andere kant een contra-gewicht. Het resultaat was dat je als kermisklant twee keer over de kop gaat en daardoor je oriëntatie volledig verliest en misschien ook nog de inhoud van je maag. Slimme Stef heeft een reputatie op het gebied van kermisattracties. Hij had een perfect functionerend model gebouwd met uitsluitend Fischertechnik onderdelen. Het slimme bestond vooral uit de gecombineerde bewegingen van de arm en de gondelcabine zonder dat zij met elkaar in conflict raakten of dat de gondelcabine, vanwege een verkeerde stand, zich tijdens het dalen in de grond kon boren.

Wim Starreveld kwam met zijn PTC-kraan (Platform Twinring Containerizer), een duplicaat van de kraan van de firma Van Seumeren. Een gigantisch apparaat met indrukwekkende katrollen en een imposant tilvermogen. Gedemonteerd en ingepakt zag je de omvang er niet aan af. De kraan was niet alleen natuurgetrouw nagebouwd maar ook de wijze waarop hij vervoerd werd.

Herman Ettema was met zijn arsenaal aan besturingsmodellen aanwezig. De elektronische besturing wordt steeds geavanceerder bij hem. Met zijn PLC's kan hij lezen en schrijven en wel op een heel hoog niveau. Hij had enkele actie-wagens met lamppijlen voor de veiligheid ten behoeve van wegwerkers gemaakt. Het leken mij leuke, toekomstige clubmodellen.

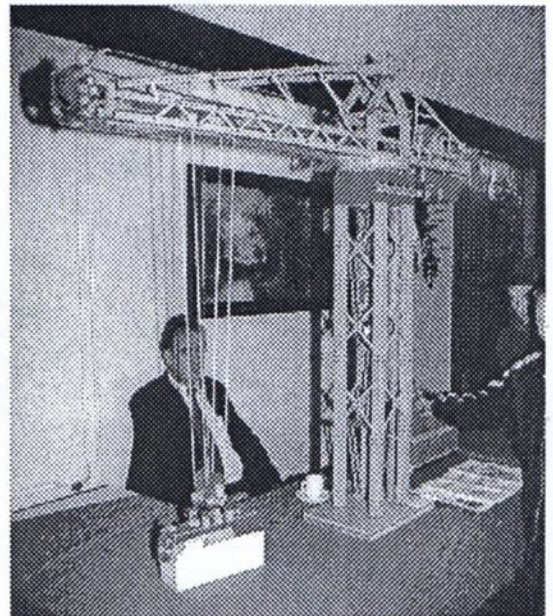
L. Jansen had zijn windmolen met schoepenrad bij zich. De molen draaide door de ventilator die erop gericht stond als een tierelier. Hij had ook een mooie kraan bij zich die ik heb meegenomen om hem door Johan te laten uittekenen als clubmodel voor het clubblad.

Evert en Andries Tieleman waren gekomen met een dubbelarms grijpkraan met als bijzonderheid het op gelijk niveau blijven van de bestuurderscabine en de last wanneer de laatste verplaatst werd.

Jaap Bosscha had een oud model uit de kast gehaald: zijn werkplaats bestaande uit verschillende machientjes. Onze Belgische vriend André Joostens had handel bij zich en enkele leuke modellen waaronder een vuurtoren. Een model waarvan ik mij voornam dit in de nabije toekomst te gaan bouwen.

Ikzelf toonde mijn nieuwste kraan die containers kan verplaatsen. De kraan, een robuust bouwwerk, deed zonder haperen de hele dag zijn werk. Voor het vastpakken van de container gebruikte ik het grijpmechanisme van H. Mels. Deze keer had ik de computer thuis gelaten en ik had een speciaal stootvast schakelbord gebouwd zodat kinderen ermee aan de slag konden.

Frans Leurs

De kids corner

Het is de oude redacteur weer gelukt om een leuk model voor jullie op de kop te tikken. Jeroen Lankheet wist zijn zelfgebouwde trekker mooi uit te tekenen met het tekenprogramma van zijn vader. De trekker kan goed worden nagebouwd. Je volgt precies de aanwijzingen en dan lukt het vanzelf. Probeer het maar en als het niet lukt mag je mij de schuld geven of een beter model inzenden.

Ik weet zeker dat er nog meer kinderen in de club zijn die iets heel moois hebben gebouwd want ik heb leuke dingen in Schoonhoven gezien. Een foto of een mooi tekening is voldoende. Stuur alles op naar Frans Leurs,

De trekker

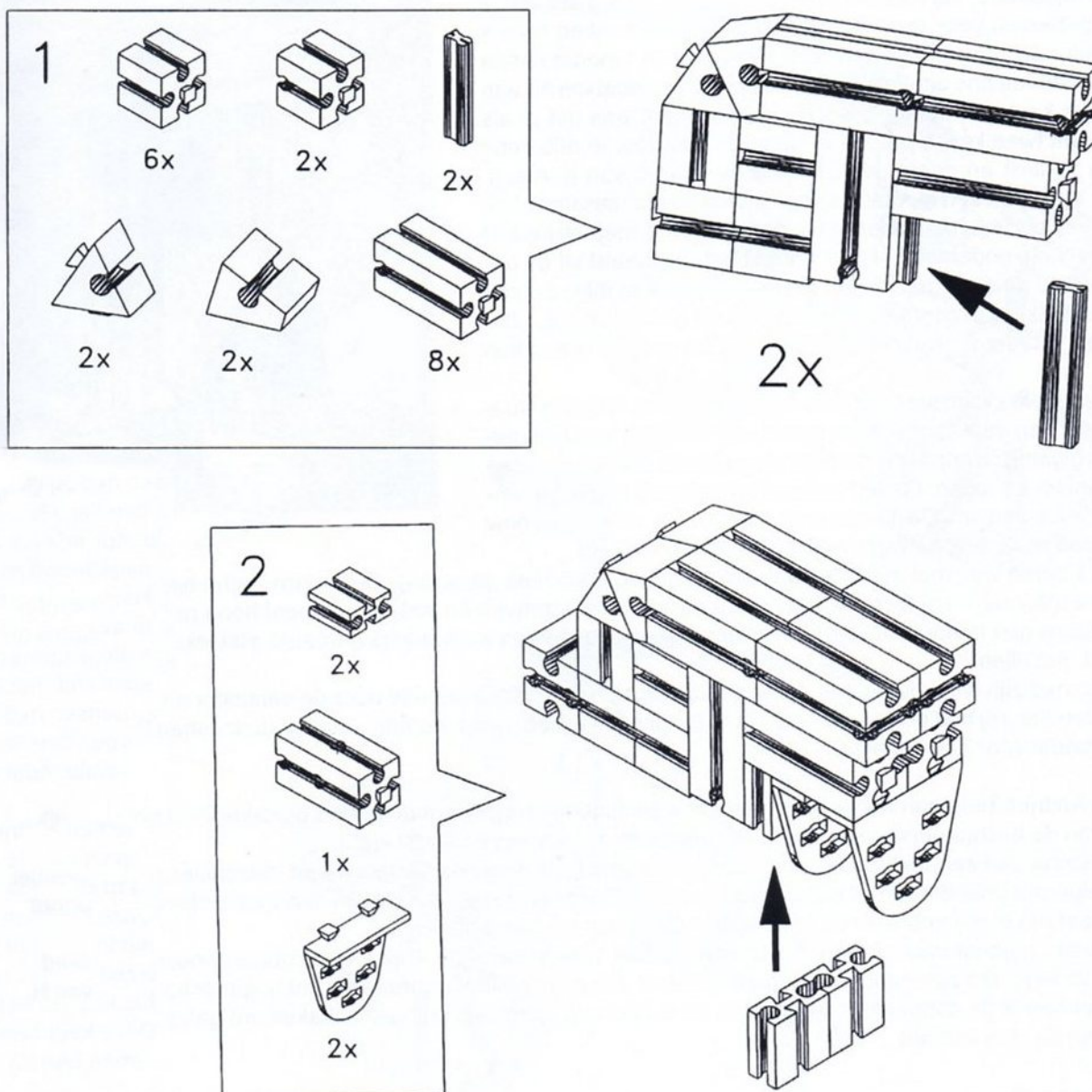
In het maart nummer van dit clubblad stond de uitslag van de modelbouw prijsvraag. Van de twee winnende inzendingen publiceren we er nu een, de trekker van Jeroen Lankheet.

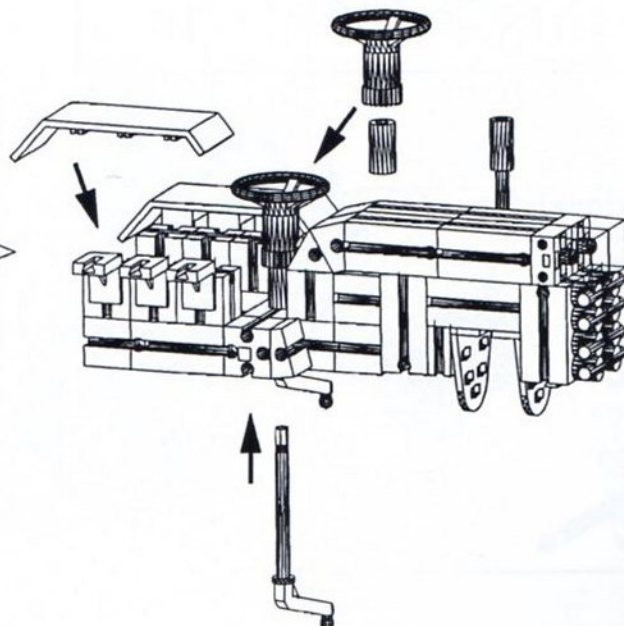
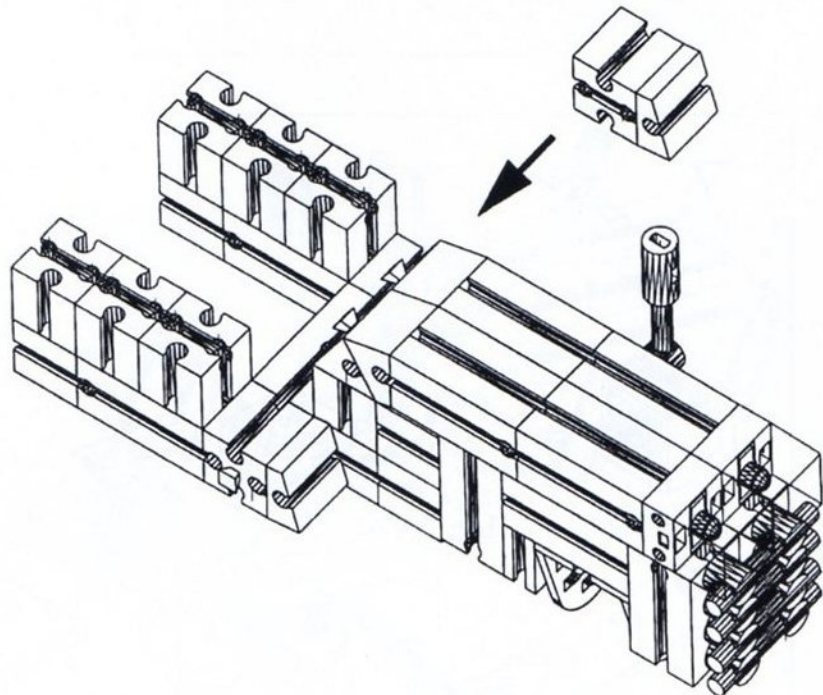
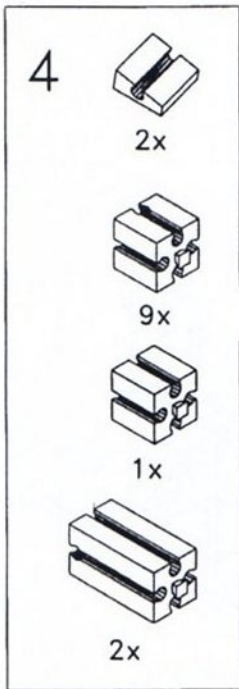
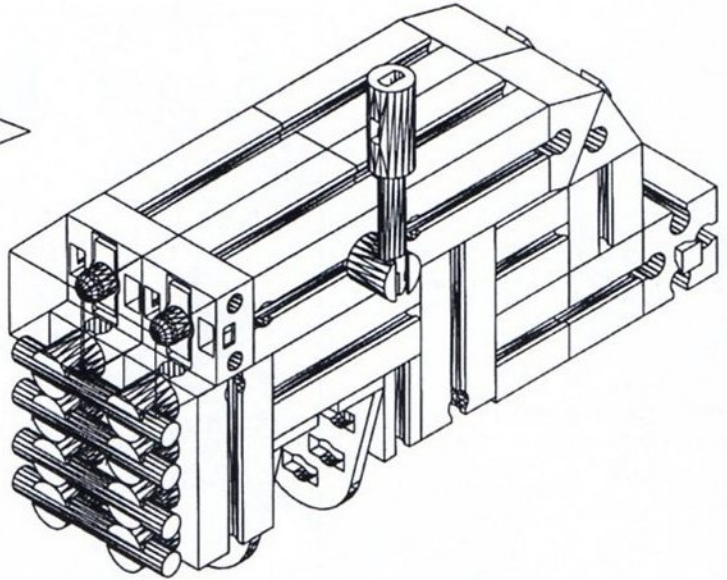
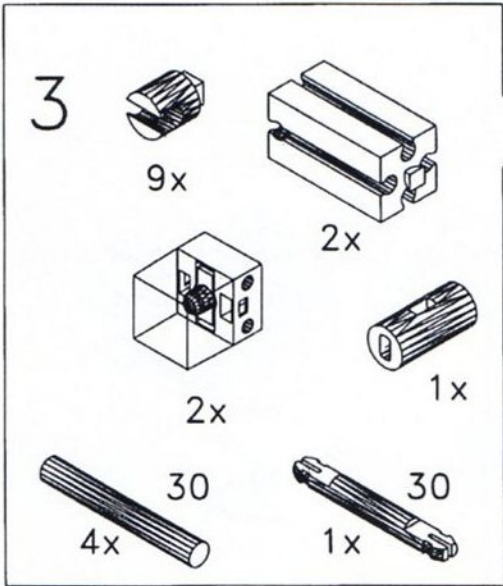
Om dit model na te bouwen heb je wel een paar "oude" onderdelen nodig, namelijk twee wielen nr. 38190 met velg nr. 31879 en twee steunstukken nr. 38252.

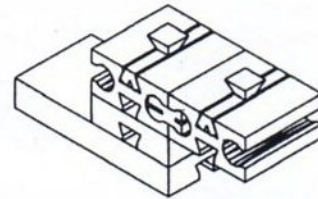
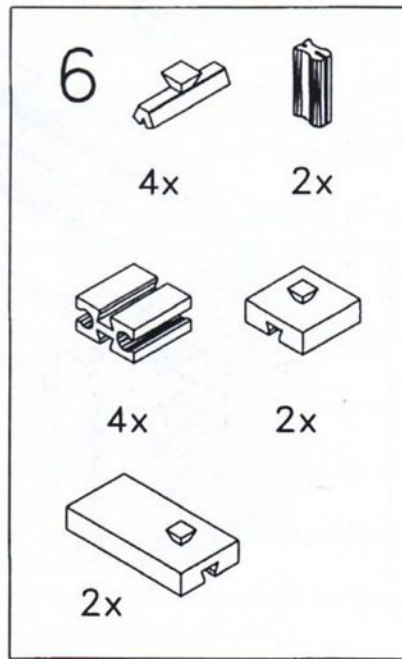
Maar dan heb je ook een leuk model. De trekker is namelijk uitgevoerd met een bestuurbare vooras die Jeroen ook nog eens scharnierbaar opgehangen heeft.

Aan de achterzijde zit bovendien een uitgaande as die wordt aangedreven door een differentieel. Hiermee heb je de mogelijkheid om een aangekoppeld model aan te drijven.

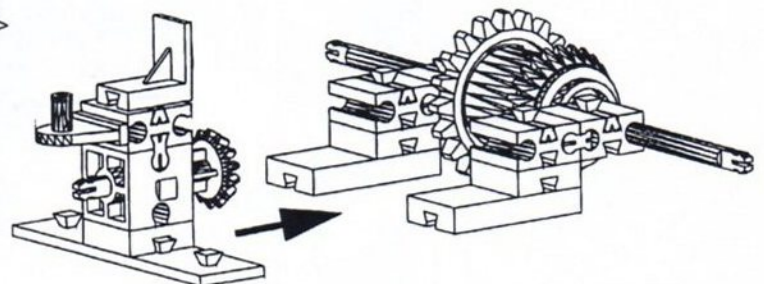
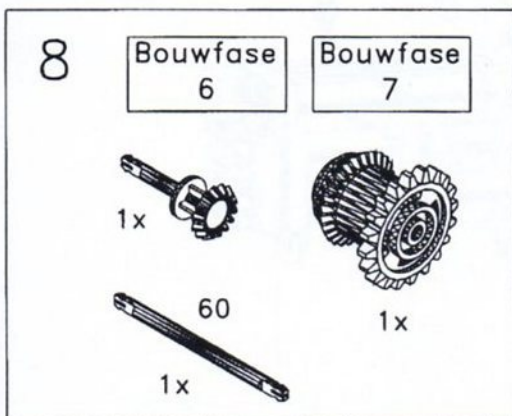
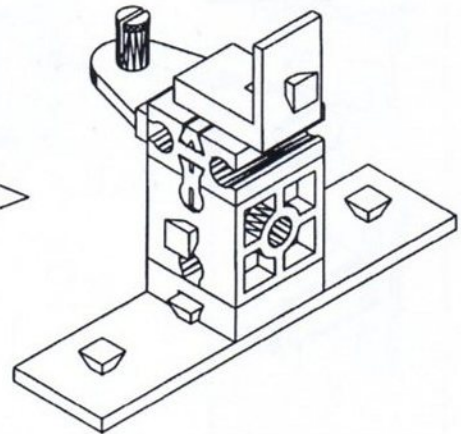
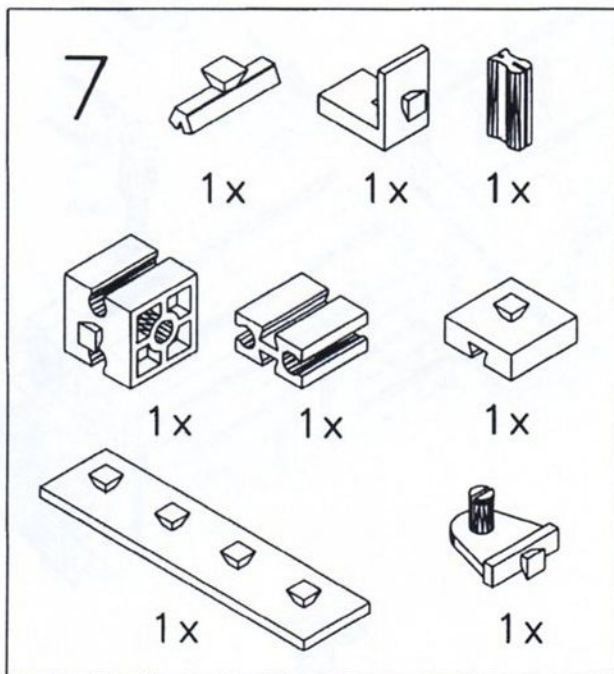
Bouw hem eens na en probeer een leuke aanhanger te bedenken. Veel plezier ermee.

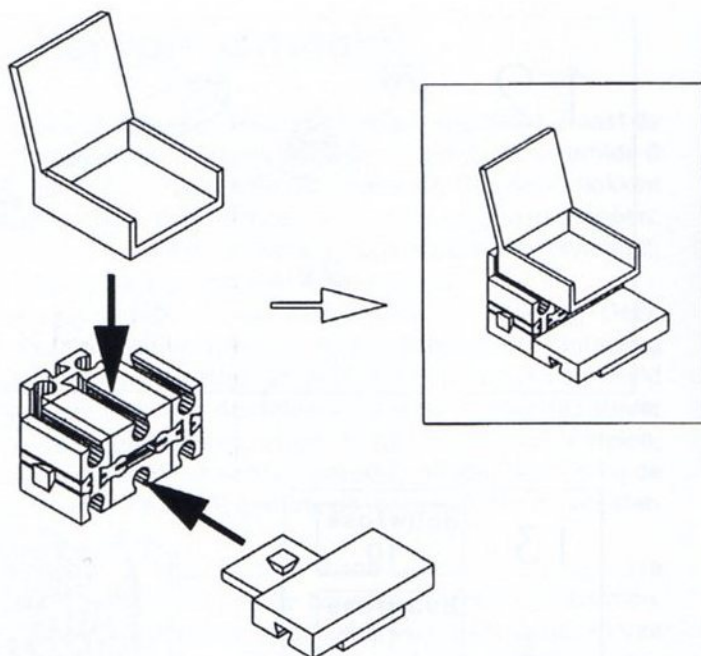
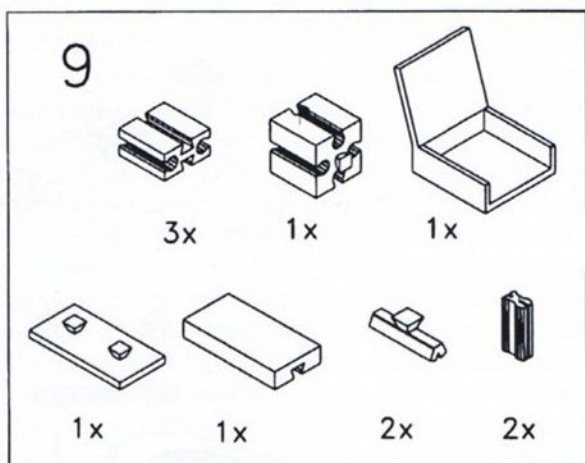

2x

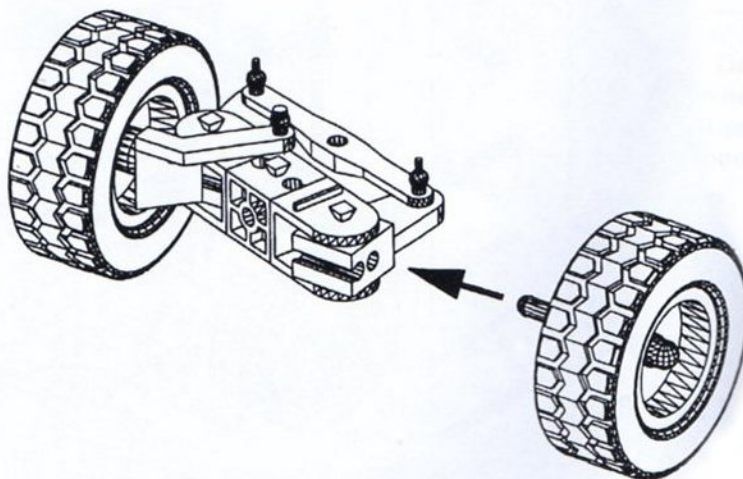
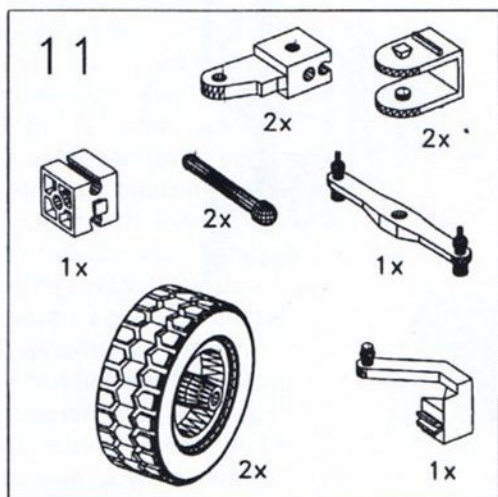
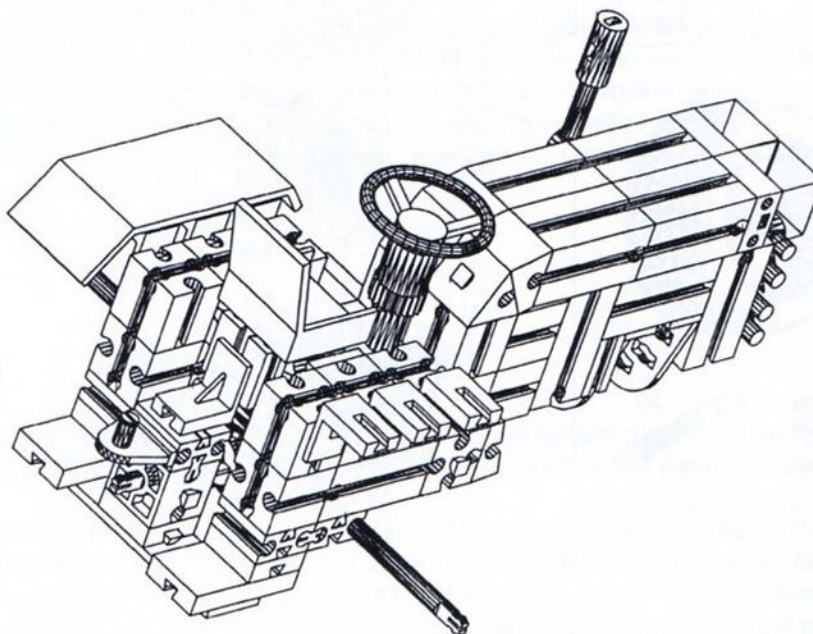

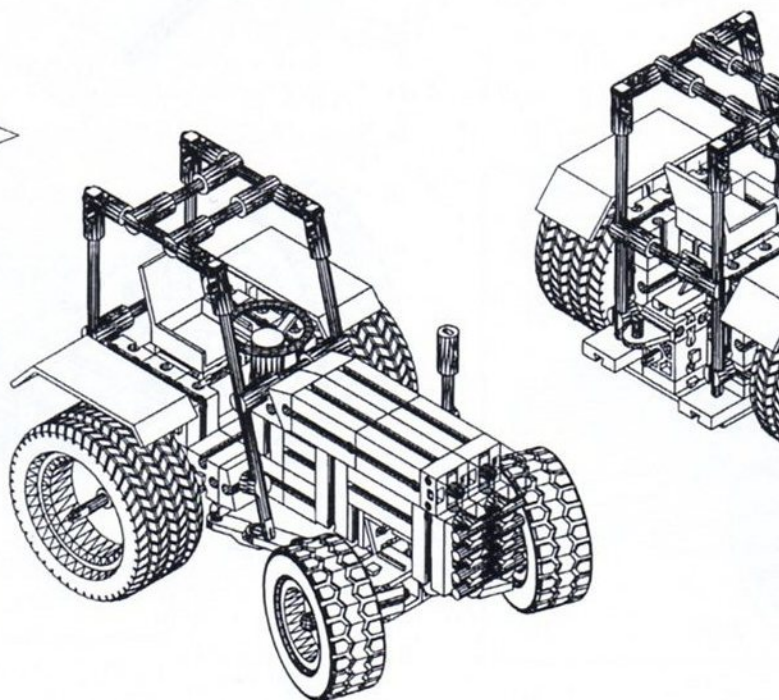
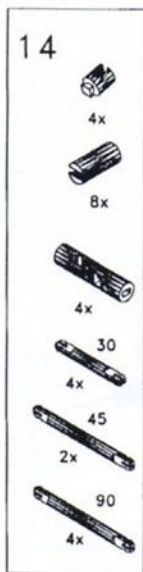
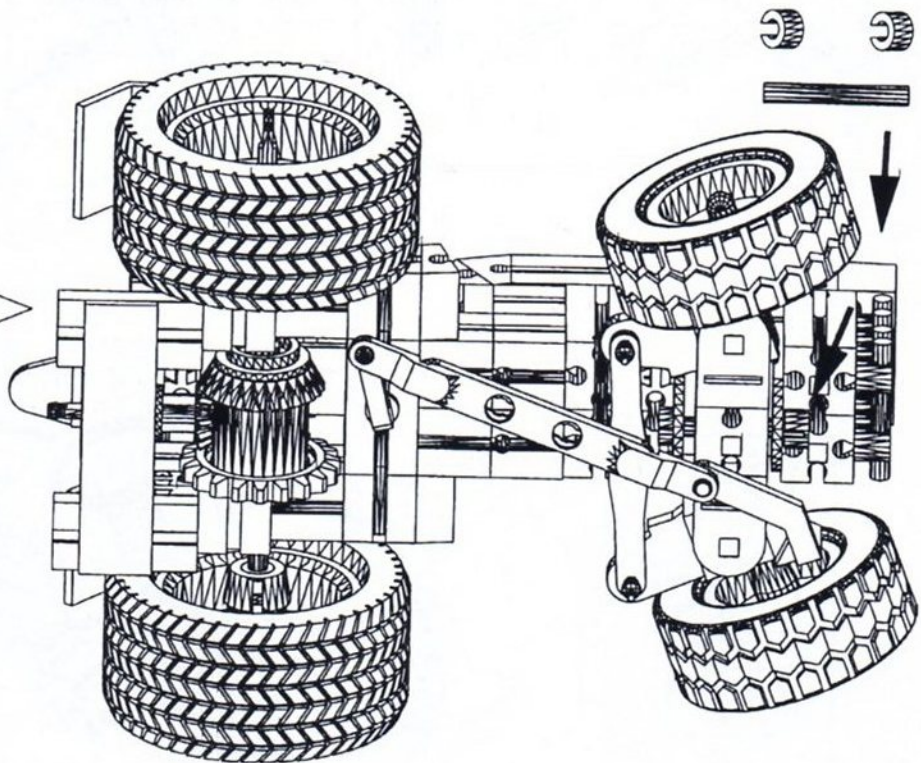
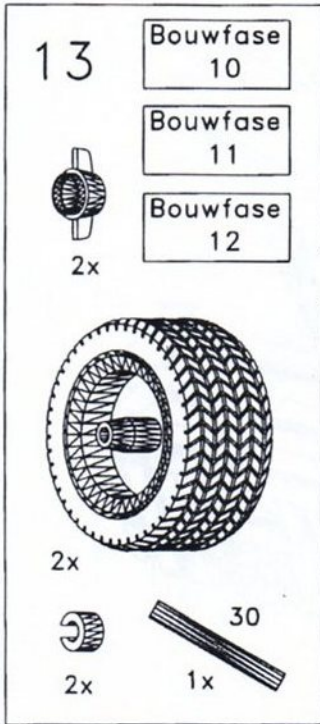
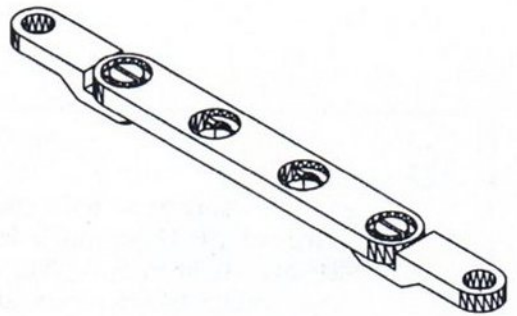
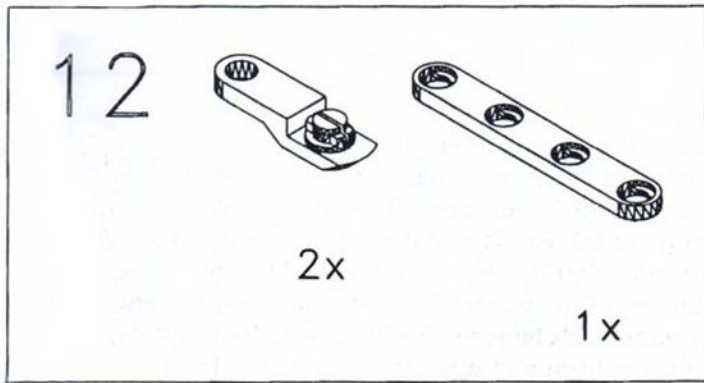

10

Bouwfase 8

Bouwfase 9

Fischertechnik: waar is het van gemaakt?

Reeds eerder is kort stilgestaan bij de materialen waarvan de Fischertechnik onderdelen zijn samengesteld. Naast de metalen onderdelen kunnen drie kunststofsoorten worden onderscheiden. De basis wordt gevormd door polyamide 6 (PA6) ofwel nylon. De zwarte (vroeger grijze) bouwstenen zijn allemaal van dit materiaal gemaakt. De zwarte nokken van deze bouwstenen bestaan echter uit POM (polyoxymethyleen). Deze stof heeft namelijk betere glijeigenschappen. Tenslotte is er ABS, waarvan de rode onderdelen zijn gemaakt. Het is een polymeer opgebouwd uit Acrylonitril, Butadieen, en Styreen. ABS is een materiaal dat veel wordt gebruikt in bijvoorbeeld autobumpers.

Zoals alle kunststof materialen zijn ook Fischertechnik onderdelen onderhevig aan veroudering en vertering. Deze processen kunnen aanzienlijk worden versneld door factoren zoals hoge vochtigheid, hoge temperatuur, aantasting door chemicaliën, zonlicht en tenslotte vuur. De grijze onderdelen van vroeger (25 jaar oud) kunnen bijvoorbeeld spontaan breken als gevolg van deze veroudering. Ook de soepele statica onderdelen worden na verloop tijd stijver als gevolg van het "uitzweeten" van de weekmakers. Zelfs nieuwe onderdelen, zoals de gele statica onderdelen, verkleuren snel in het zonlicht. Door de toepassing van nieuwe kleurstoffen treedt dit gelukkig minder snel op bij de nieuwe gele onderdelen. Het is daarom verstandig om een gemaakt model niet gedurende langere tijd in de vensterbank tentoon te stellen hetgeen niet zal meevallen voor de trotse bouwer.

Voor wat betreft het repareren van kapotte onderdelen is het de moeite waard om de Bison Lijmtips gids erop na te slaan. Deze gids beveelt een aantal geschikte lijmen aan voor het repareren van de bovengenoemde kunststoffen. Algemeen kan worden gezegd dat de Super-Lijm Extra waarschijnlijk het meest geschikt is voor het repareren van alle onderdelen. Deze lijm is een zogenaamde secundelijm die niet druipt en niet uitvloeit. Let wel op dat deze lijm niet aan de handen of in de ogen komt!

Ook het vermelden waard is de speciale olie waarmee een goede smering kan worden verkregen tussen de kunststof-onderdelen (nylon) en metaal. Hiervoor kan Anderol 732 worden gebruikt dat in de vorm van een 250 ml spuitbusje bij FreeTime kan worden gekocht. Ook siliconenolie, dat wordt verkocht in de fietswinkel, is een geschikt smeermiddel. Let op dat deze olie van de onderdelen wordt verwijderd na het afbreken van het model.

De redactie houdt zich aanbevolen voor aanvullende tips m.b.t. het repareren van onderdelen.

Cees de Weerd

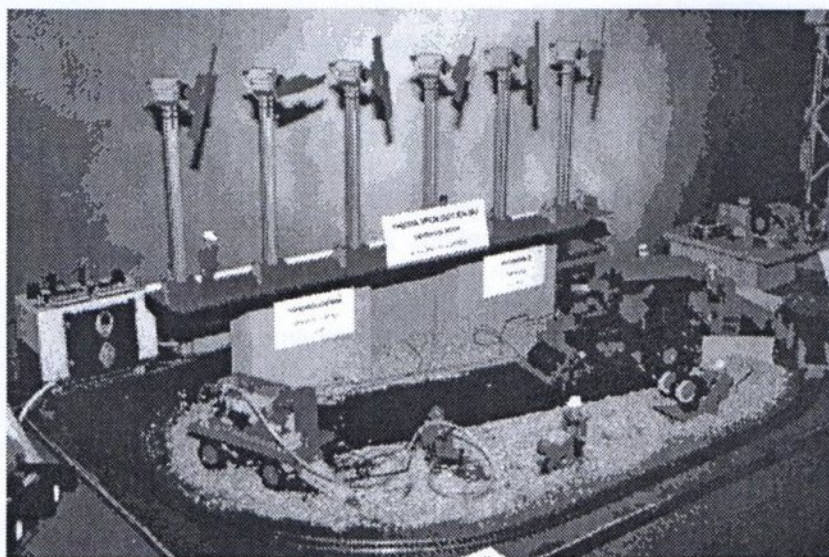
De laatste clubdag

De titel klinkt dramatischer dan het in werkelijkheid is. Op 6 november vond de laatste clubdag van dit jaar plaats in Schoonhoven. De organisatie van deze dag was weer in de vertrouwde en ervaren handen van de familie Jansen. De clubdag begon om 10:00 uur.

Ik arriveerde zelf wat later omdat het slechte weer mij langer onder de wol hield. Het inladen van mijn model ging snel want in tegenstelling tot andere keren beschik ik momenteel over een gemakkelijk te monteren model. De een noemt het een hamerkopkraan de ander een draaibok. Ik houd het op een kraan want het is geen replica van een bestaand model. Het bouwen van replica's laat ik liever over aan de vaklui en die waren in voldoende aantal aanwezig. Bij aankomst zag ik al dat binnen het nodige kranenwerk stond opgesteld van de onderhand bekende bouwers: Peter Krijnen, Wim Starreveld, J. Mels, A. Tieleman en J. Schreurs.

Er waren ook leden die zich aan de oproep van het organisatiecomité hadden gehouden. Jan de Moël, Albert van de Bron, de familie Schot, Herman Ettema en Ronald van Ewijk verschenen met zowel oude als nieuwe modellen en er zaten, zoals gewoonlijk, weer juweeltjes tussen. Zo had Ronald een boksermotor gemaakt en hij beloofde mij de werking op papier te zetten zodat dit model in het clubblad geplaatst kan worden.

Albert had een badkuip en een vijverpomp meegenomen voor zijn watermolen. Met draaiende wiken, een heus scheprad en stromend water werd de realiteit dicht benaderd. Zij hadden samen ongeveer 20 modellen gebouwd. Jan had zijn

windmolenpark bij zich en een lift die aangestuurd werd door een schakelwals.

De familie Schot (Martin, Kees en Els stonden mij te woord) had een keur aan oude en nieuwe modellen bij zich. Een model viel vooral op: een door een motor aangedreven schommelstoel. Martin vertelde mij dat het een oud Fischertechnik model was. Ook hem vroeg ik of hij mij een foto wilde opsturen voor het clubblad.

Herman Ettema had modellen bij zich met een hoog educatief gehalte voor beginnende techneuten. Hetzelfde gold voor Cees Nobel die een demonstratie-model van een klassiek omkeermecanisme bij zich had dat werd aangestuurd door de computer. Cees had infrarood zenders ingebouwd zodat het omgevingslicht geen invloed meer had op de besturing.

Peter Krijnen was de pechvogel van de dag want op het moment dat hij een foto van zijn reusachtige kraan wilde maken, stortte deze in elkaar. Een belangrijk palletje schoot los. De stressbestendigheid van Peter werd danig op de proef gesteld en hij doorstond deze beproeving door de kraan, weliswaar aangepast, spoorlags weer op te bouwen. Vlak voor het debacle vertelde hij mij nog dat hij van plan was de volgende dag de kraan af te breken.

De heer J. Schreurs uit Leusden had aan de hand van originele tekeningen, die hij bij de firma Figee had opgevraagd, op schaal een 'Floating crab crane' gebouwd met de nieuwe Fischertechnik onderdelen. Zoals de titel al zegt gaat het om een drijvende kraan die op een ponton staat. Een mooi afgewerkte houten plaat fungeerde als ponton waarop, net als in het echt, een transport stond opgesteld. Een bijzonder mooi model. Hetzelfde gold voor

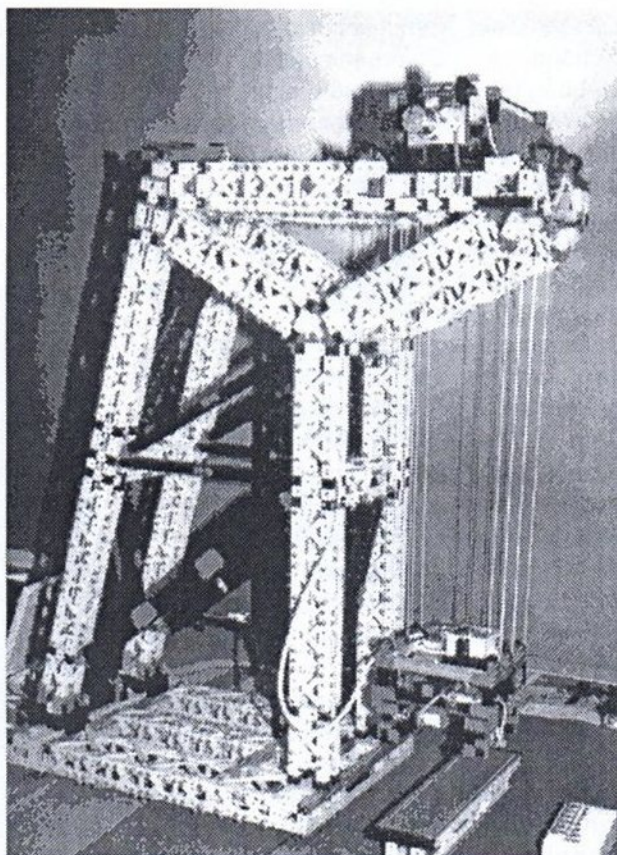
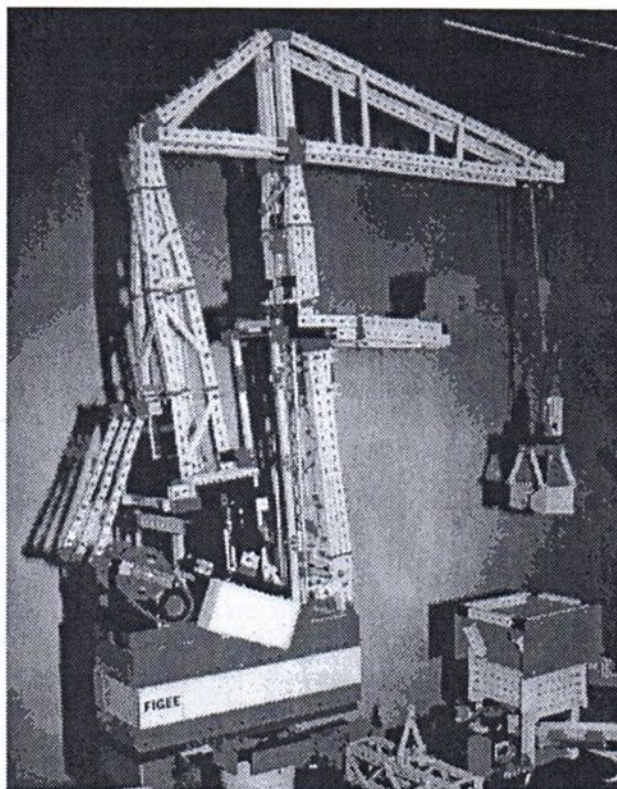
de indrukwekkende kraan van de heer H. Mels, zowel wat betreft afmetingen en constructie als besturing. De kraan was indertijd gemaakt in Rotterdam voor het aanleggen van de beroemde brug over het Skagerak in Denemarken. Toen de kraan in aanbouw was bepaalde hij lange tijd het havenbeeld van Rotterdam omdat hij overal bovenuit stak. De kraan stond in werkelijkheid op een ponton. De heer H. Mels is niet alleen een kei in het bouwen maar hij is ook een expert in elektronica en computerbesturing.

Andries Tieleman en Wim Starreveld toonden hun modellen die zij ook in Lelystad bij zich hadden. Het model van Wim heeft zo'n omvang dat er nauwelijks een totaal-foto van te maken valt. Stef Dijkstra had zijn kermisattractie bij zich.

Het was weer een gezellige clubdag met goed gevulde tafels in de twee zalen die waren afgehuurd. Evert Hardendood, onze clubfotograaf, had een klein model uit de serie l'am walking bij zich. Verder had hij ook nog handel bij zich en de liefhebbers van oude Fischertechnik treintjes konden hun slag slaan. Wie de treintjes niet wilde kon de dozen kopen vanwege de niet meer verkrijgbare grijze mini-motoren. Tussen de bedrijven door maakte Evert foto's voor het clubblad. De opletende lezer heeft het natuurlijk reeds opgemerkt: de meeste deelnemers die met een model verschijnen, zijn de 'die-hards' van de club. Hetzelfde geldt voor een groot aantal bezoekers. Zij komen bijpraten, nieuwe inspiratie opdoen en de modellen van hun clubgenoten bewonderen.

Tegen 16:00 uur waren de zalen weer ontruimd. Enkelen waren bijtijds vertrokken vanwege het slechte weer dat mogelijk van invloed was op de toeloop. Harold Jaarsma leek mij geen gebrek aan toeloop te hebben gehad. De hele dag werd hij beziggehouden en in opperbeste stemming ging hij naar huis.

Frans Leurs

15 april 2000 clubdag in het Generaal George C. Marshall Museum

In de jaren vijftig, de jaren van de wederopbouw van Nederland, begon de heer Jaap de Groot zijn eigen constructiebedrijf. Zijn eerste bedrijfsvoertuig was een voormalige Amerikaanse legertruck. Eigenlijk is hij zich vanaf dat moment gaan interesseren voor de gigantische logistieke prestatie die de geallieerden hebben geleverd om de ons bevrijdende legers te kunnen bevoorraden. Deze bevoorradingsoperatie is bekend onder de naam 'Red Ball'.

Het door de heer De Groot gestarte bedrijf is uitgegroeid tot het internationaal bekende bedrijf 'Grootint', bouwer van onder andere de Van Brieneoordbrug te Rotterdam. Al die jaren dat de heer De Groot dit bedrijf heeft geleid, heeft hij als hobby Amerikaanse legervoertuigen verzameld. Na zijn pensionering heeft hij zijn verzameling toegankelijk gemaakt voor het publiek. Het resultaat is werkelijk verbluffend. In een historische ambiance staan tientallen Amerikaanse legervoertuigen tentoongesteld. Daarbij moet je denken aan: trucks, tanks, motorfietsen, opleggers, mobiele werkplaatsen, kraanwagens enz.

Alle voertuigen zijn volledig gerestaureerd en bij wijze van spreken startklaar.

In dit museum hopen we op 15 april 2000 een clubdag te houden. Op deze dag houden we ook onze jaarvergadering. Wie er van te voren eens gaat kijken doet meer ideeën op dan je aan modellen kunt bouwen: mobiele kranen, bruggenleggers, diepladers, mijnenruimers enz.

Ruim voldoende om weer een clubdag te organiseren met een geheel eigen thema en sfeer!

Het adres van het museum luidt:
Generaal George C. Marshall Museum

David Peekstok

Clubdag in Almelo

De eerste Fischertechnik clubdag in 2000 wordt gehouden op zaterdag 5 februari in het clubgebouw van de zwemvereniging Z.P.A. bij het zwembad van het Sportpark te Almelo.

Het adres is _____ en alleen voor deze gelegenheid telefonisch bereikbaar onder nummer _____

Voor de leden met een model is de zaal open vanaf 8:00 uur. De bezoekers zijn welkom van 10:00 uur tot 16:00 uur. Heb je vragen of wil je laten weten dat je met een model komt dan kun je bellen met Harold Jaarsma of info@fischertechnik.nl) of met de familie Jansen

Routebeschrijvingen.

Komende vanaf de A1 de borden Almelo volgen. Aan het einde van de autoweg met de bocht mee naar rechts en bij het zesde stoplicht (bij een T-splitsing) rechtsaf. Daarna bij het vijfde stoplicht linksaf. Vervolgens bij het eerste stoplicht rechtsaf en op de parallelweg doorrijden tot aan het kanaal. Bij het kanaal linksaf tot bij de stoplichten. Ga hier rechtsaf en als je over de brug bent weer direct rechts afslaan.

Komende vanaf de richting Zwolle / Hardenberg. Volg bij Vriezeveen de borden Almelo / Ootmarsum. Bij het tweede stoplicht sla je rechtsaf en bij het eerst volgende stoplicht linksaf. Daarna bij het eerste stoplicht links af. Nadat je onder het viaduct door bent gereden zie je na ongeveer 75 meter het gebouw aan de linkerhand.

Harold Jaarsma

Dalfsen 2000

Van vrijdag 21 juli tot en met vrijdag 11 augustus 2000 is in de Burgerzaal van het gemeentehuis van Dalfsen weer de jaarlijkse zomertentoonstelling. In 2000 staat deze in het teken van het thema 'Fischertechnik'.

De tentoonstelling belicht de ontwikkeling van Fischertechnik en de Fischertechnikclub Nederland door middel van panelen, affiches en diverse modellen gebouwd van Fischertechnik.

Vanaf 14 juli kan de tentoonstelling worden opgebouwd.

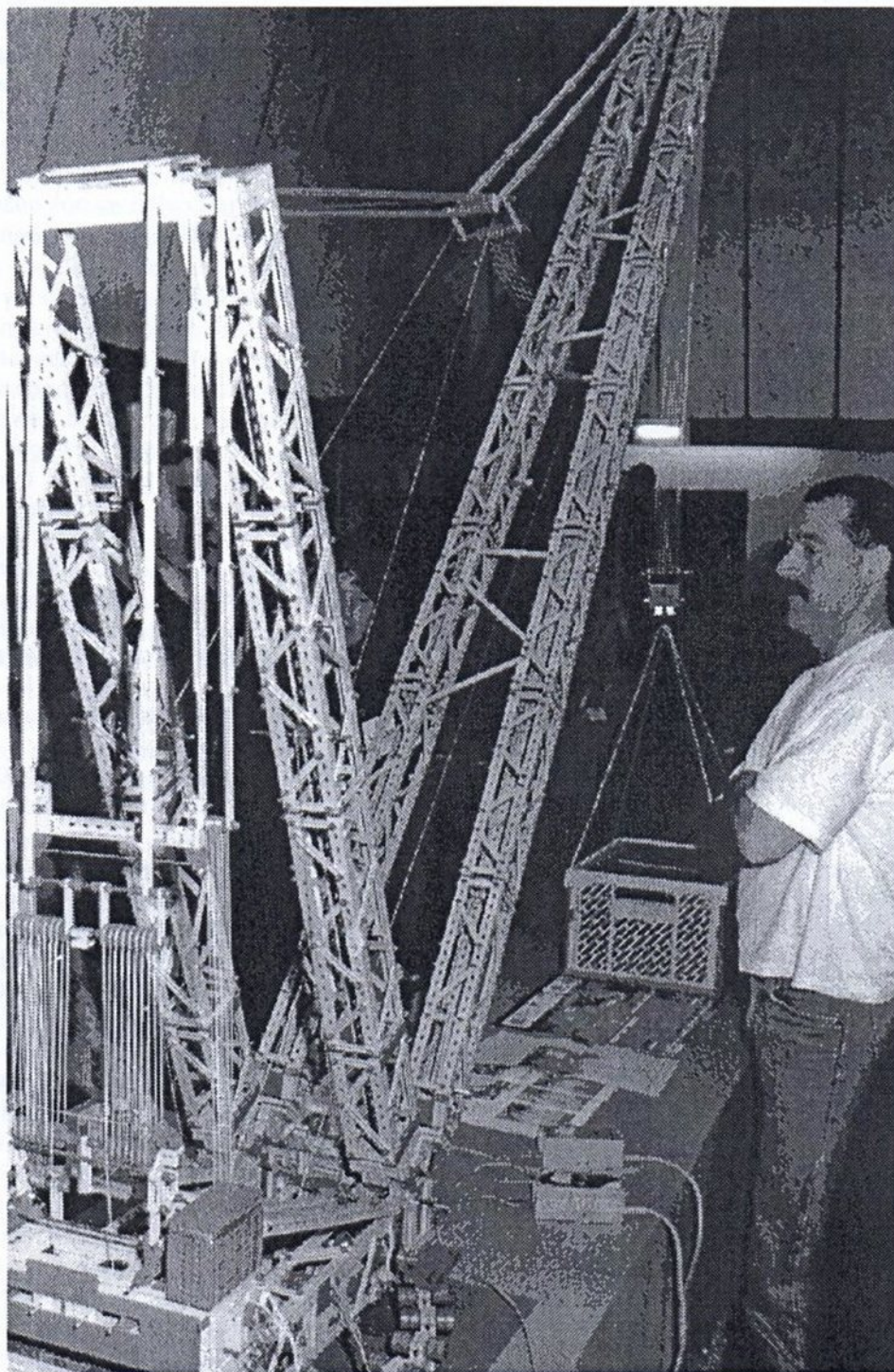
Donderdagavond 20 juli 2000 vindt de officiële opening plaats waarbij ook pers en genodigden aanwezig zijn.

Verschillende leden van onze club hebben voor bovengenoemde tentoonstelling al modellen, affiches en dergelijke toegezegd of gaan nog modellen bouwen.

Nieuwe modellen, ideeën, foto's, video's en Fischertechnik materialen zijn welkom.

Mensen die nog iets leuks voor de tentoonstelling hebben, verzoek ik dat bij mij te melden.

Herman Ettema

DE NIGHTMARE

Op de kermis doe je veel inspiratie op voor een mooi model. Hoewel ik geen echte kermisliefhebber ben, ga ik er toch regelmatig heen om te zien welke nieuwe spectaculaire attracties er nu weer staan. Op de Tilburgse kermis staat het er vol van. Ook dit jaar stond er zo'n nieuwe attractie om van te duizelen. Deze attractie was naar mijn mening zeer geschikt om na te bouwen. Ik bouw zelf overigens nooit een model exact op schaal na. Ik heb er ook geen foto's van genomen. Dit geeft mij namelijk meer inspiratie om op eigen wijze het model te bouwen. Tevens ben ik in staat om een model altijd goed te laten werken. Door zo te werk te gaan wordt het uiteindelijk een compleet nieuwe attractie die veel weg heeft van de attractie die ik gezien heb.

Mijn model "Nightmare" bestaat uit een grote cabine met 16 stoelen die allemaal voorzien zijn van een beschermingsbeugel. De cabine hangt aan het uiteinde van een lange arm welke onder een hoek van 45 graden geplaatst is. De lange arm alsook de cabine draaien in het rond. Door de positie van de arm gaat de gondel automatisch van de horizontale naar de verticale stand. Aan het andere uiteinde van de arm bevindt zich het contra-gewicht (1,3 kg). Op de cabine zijn 16 knipperende lampjes gemonteerd. Hiervoor zijn twee knipperbalken gebruikt. Voor de stroomvoorziening is gebruikt gemaakt van een sleepkring in het midden van de lange arm. Als sleepcontact gebruik ik een gemodificeerde versie van een verbindingsstekker (36380), deze zit geklemd in een bouwsteen 7,5. De verbindingsstekker is zelfverend waardoor het geheel compact kan blijven. En het werkt perfect. Eindelijk een oplossing voor de contactproblemen en geen slijtage meer aan de sleepkring en het contact. Het model wordt volledig bestuurd door de oude vertrouwde elektronicastenen.

Indien u ook van plan bent een dergelijk model te bouwen dan volgen hier enkele tips. Zorg dat het model altijd in evenwicht is, dit voorkomt onnodige slijtage aan de motoren en tandwielen. Maak een degelijke constructie; vooral het dragende deel moet stevig en stabiel worden opgebouwd. Maak gebruik van aluminium profielen op plaatsen waar veel krachten optreden. Hierdoor hoeft het model ook niet zo lomp te worden. Indien snelheid niet zo belangrijk is dan is de wormwiel-aandrijving de beste keuze. Ik ben nog niet in de gelegenheid geweest om de nieuwe krachtige motor te testen op dergelijke constructies, maar ik ga er vanuit dat deze motor zeer geschikt zal zijn.

Stef Dijkstra

DE PERS

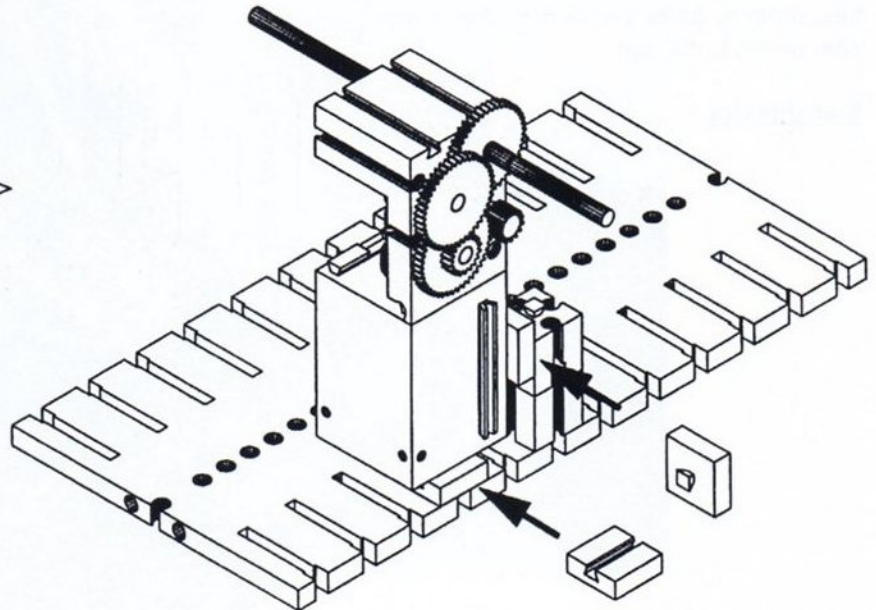
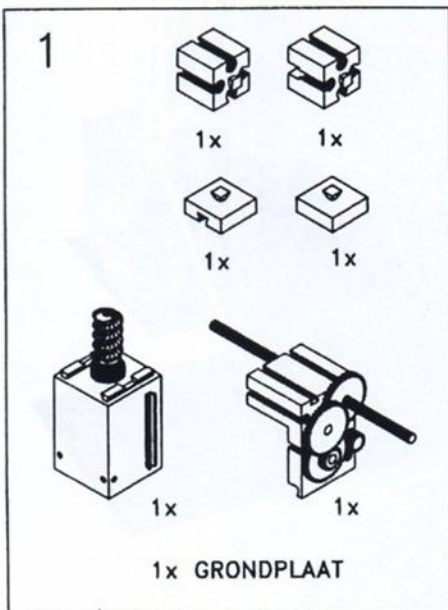
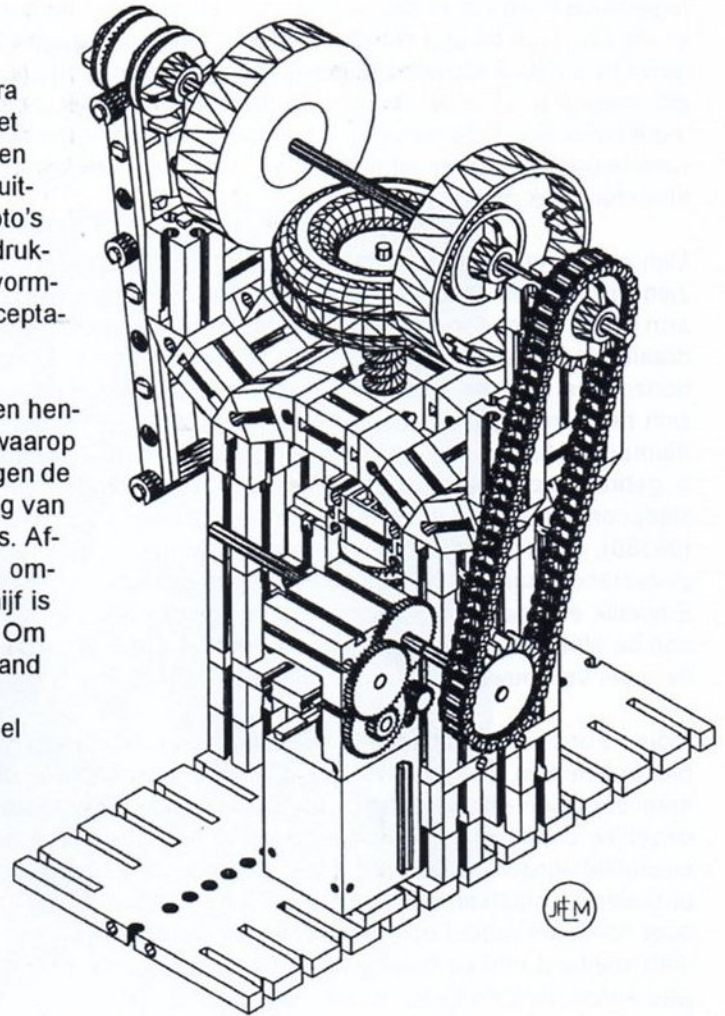
(door Johan Lankheet)

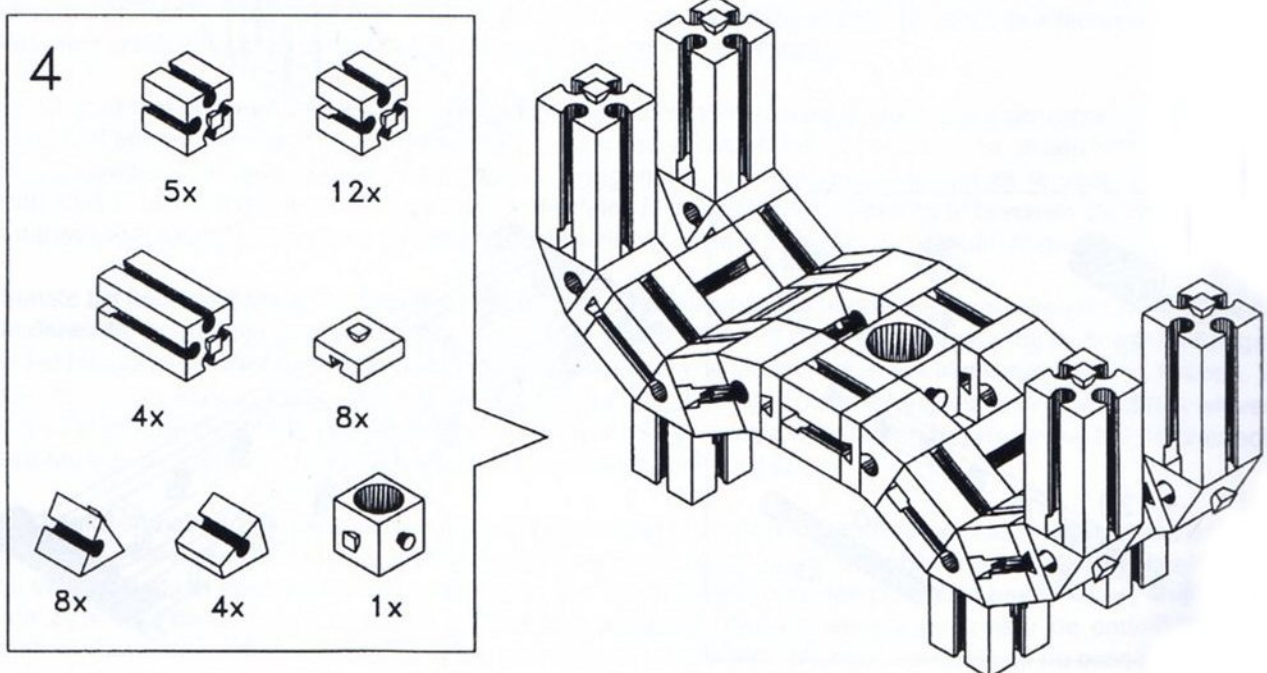
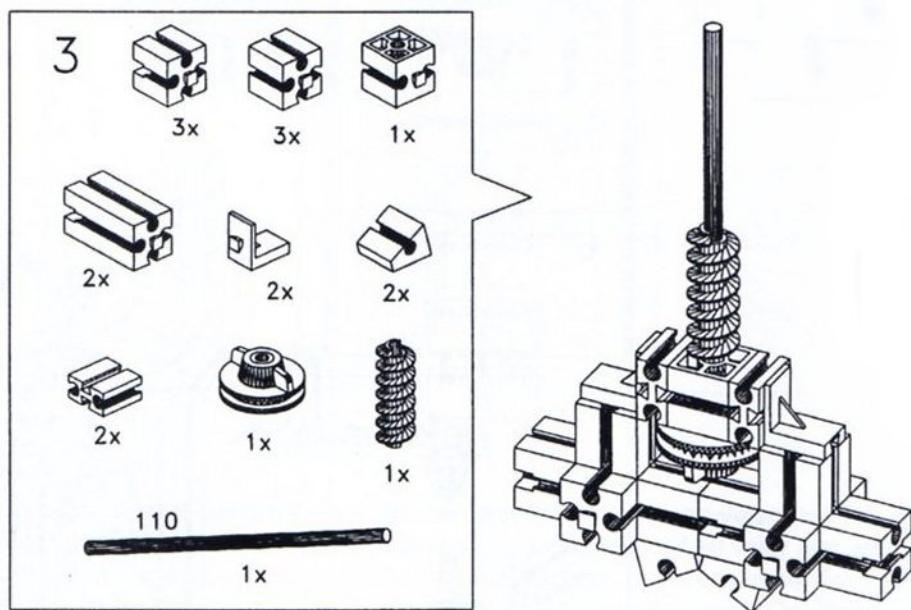
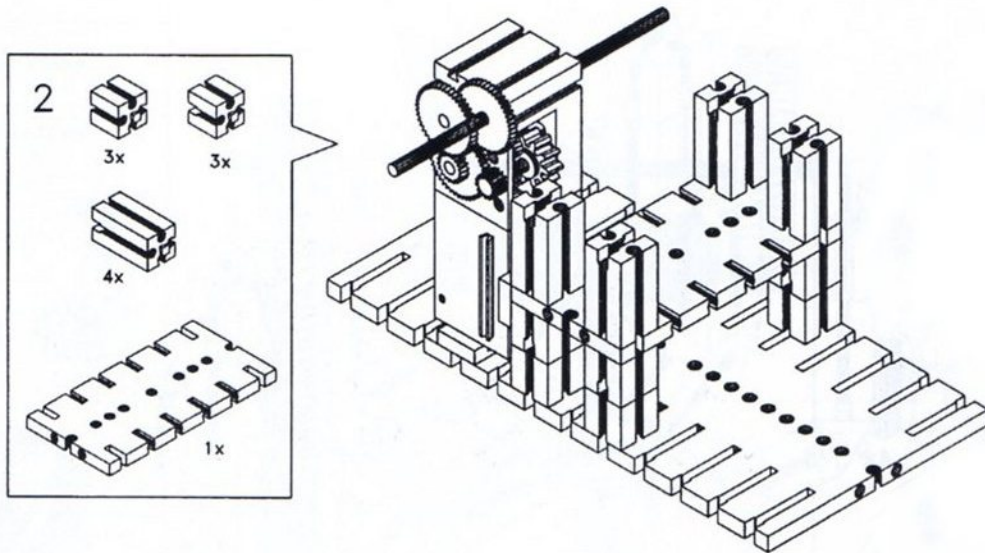
Van onze vaste modellenleverancier de heer A. Pettera ontvingen we dit keer foto's van een model die hij in het verleden gemaakt heeft. Hoewel de foto's weer van een uitstekende kwaliteit waren hebben we ook dit model uitgewerkt in werktekeningen. De reden dat we niet de foto's direct gebruiken om af te drukken ligt hem in de afdruk-kwaliteit. Ondanks de goede zorg van onze grafisch vorm-gever en de drukker kan binnen ons budget geen accepta-bele kwaliteit behaald worden.

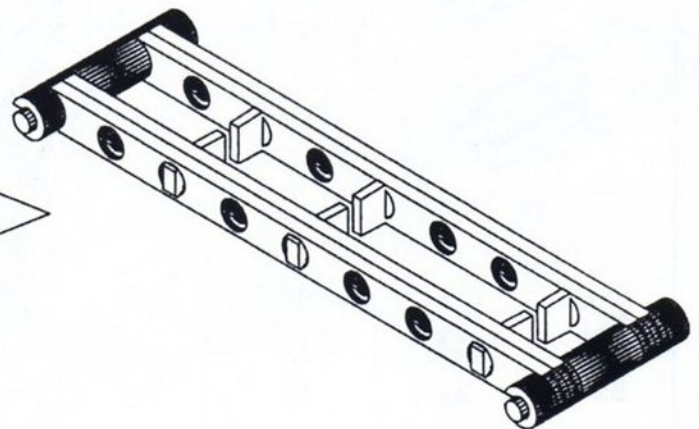
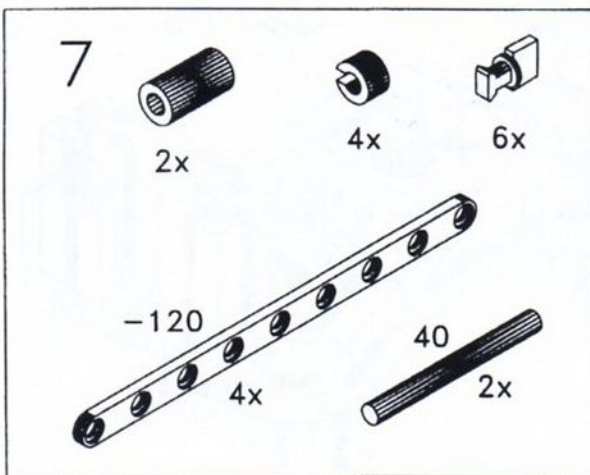
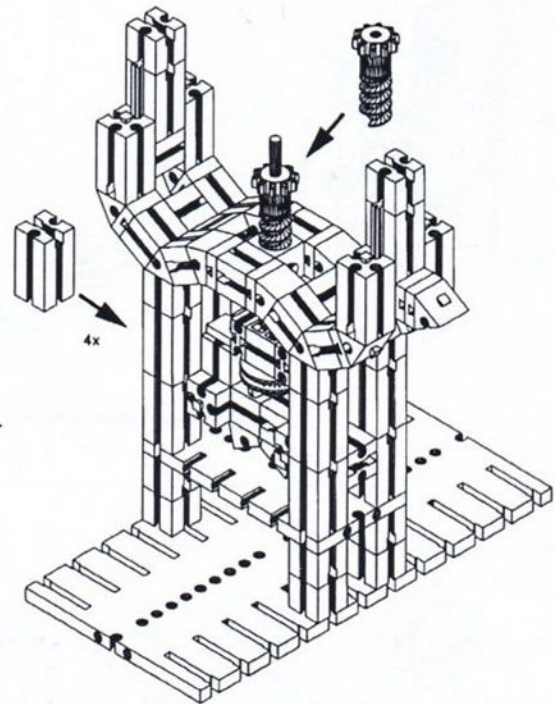
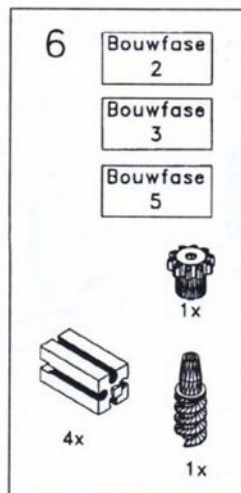
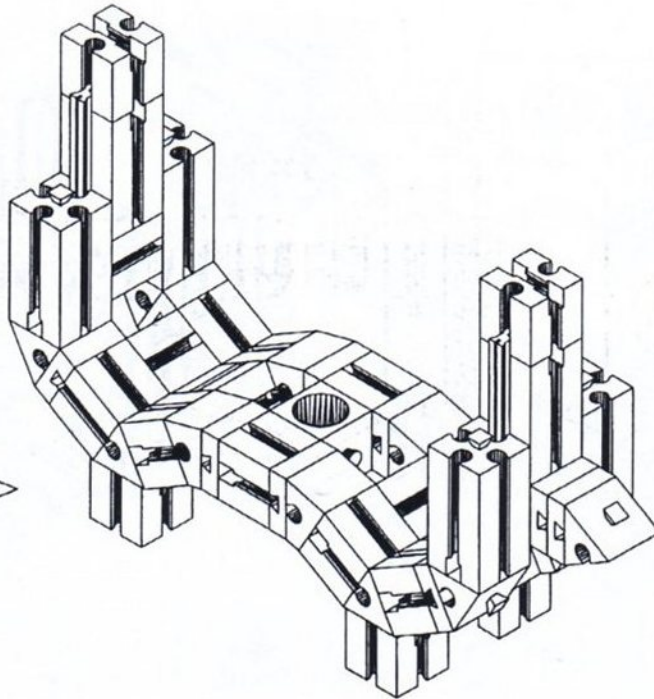
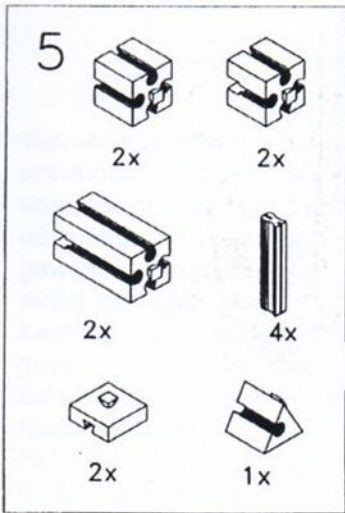
Maar dit terzijde.

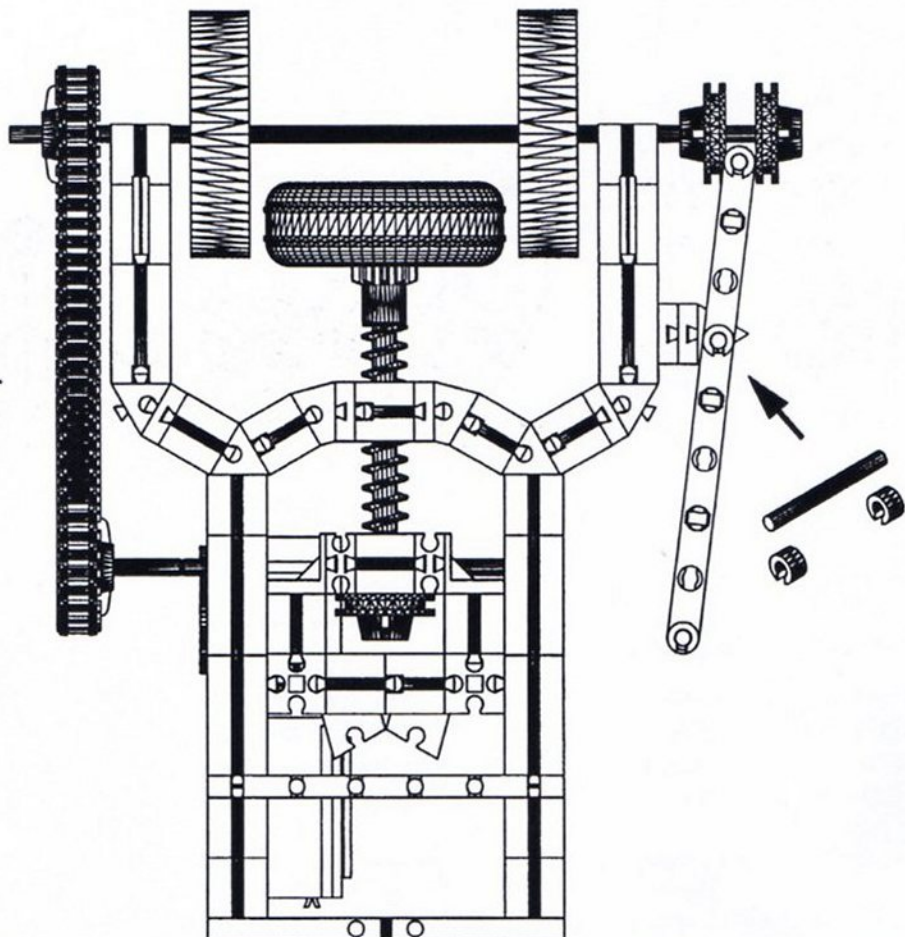
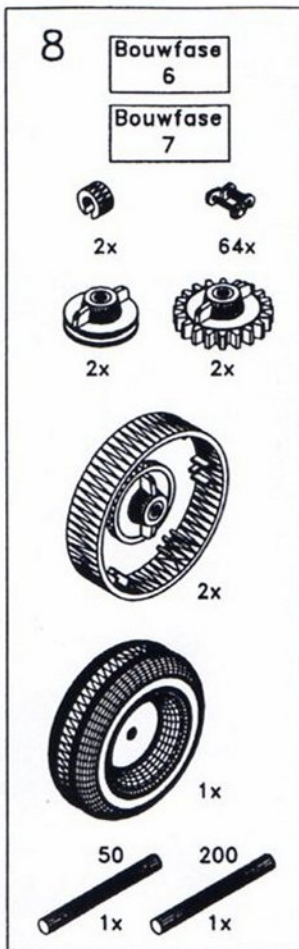
Het model dat we nu publiceren is een pers die met een hendel bediend kan worden. Deze hendel beweegt een as waarop twee schijven bevestigd zijn. Deze schijven kunnen tegen de band gedrukt worden, waardoor de draaiende beweging van de horizontale as wordt overgebracht op de stempel-as. Af-hankelijk van de gebruikte schijf beweegt de stempel om-hoog of omlaag. Door de slip van de band op de schijf is het systeem meteen beveiligd tegen overbelasting. Om overmatige slip te voorkomen kun je het beste een band gebruiken met rubber ring.

Om de woorden van de heer Pettera te gebruiken: Viel Spass beim Nachbau!

Verzamelen

Diverse leden van onze club hebben Fischertechnik als verzamelobject maar iedereen verzamelt het op een eigen manier. Bij de een gaat het om de documentatie, bij de ander om de onderdelen zelf en weer een ander verzamelt juist de complete dozen. Neem nou Franz Santjohanser uit Buchloe in Duitsland. Dat is een echte dozenverzamelaar. Hij heeft nagenoeg alle dozen die ooit in het assortiment van Fischertechnik voorkwamen. De dozen zijn allemaal nog compleet met onderdelen en documentatie. En zolang Fischertechnik nieuwe dozen uitbrengt, zal hij die blijven kopen om zijn verzameling compleet te houden. Op dit moment zoekt hij alleen nog maar de allereerste dozen uit het assortiment waarbij op de doos zwart-wit afbeeldingen van kinderen staan.

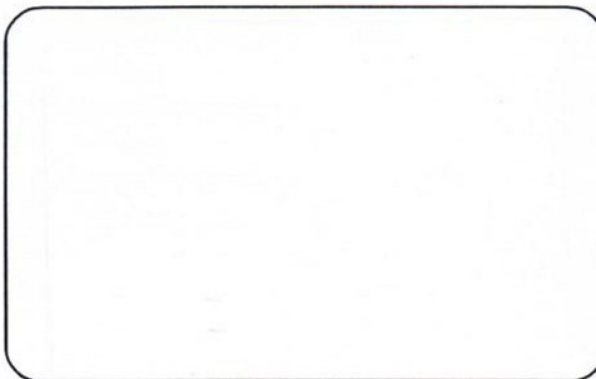
Ik vind mijzelf niet echt een verzamelaar. Maar als ik me moet indelen in de bovengenoemde verzamelaarstypes dan ben ik zowel een verzamelaar van documentatie alsook een verzamelaar van onderdelen. Ik ben in ieder geval geen dozenverzamelaar. Ik heb ze tot nu toe allemaal weggegooid of weggegeven omdat ze te veel ruimte in beslag namen. Ook vind ik het reuze onhandig om de onderdelen in de originele verpakking te bewaren. Zo kun je toch nooit een nieuw groot model bouwen als je eerst de onderdelen bij elkaar moet sprokkelen uit de diverse dozen.

De laatste tijd heb ik mij meer verdiept in de onderdelen zelf. Alleen al het verzamelen van alle verschillende soorten onderdelen die er ooit zijn gemaakt is al een hele klus op zich. De belangrijkste vraag hierbij is: hoever wil je gaan? Gaat het bijvoorbeeld alleen om het soort onderdeel en niet om de kleur of wil je ook alle kleurvarianten hebben. Voor een echte verzamelaar is ieder verschil in een onderdeel van belang. En dat is hetgeen ik in deze rubriek wil vertellen. In de komende clubbladen wil ik onder deze rubriek steeds enkele onderdelen bespreken uit het Fischertechnik assortiment en aangeven in hoeveel varianten deze onderdelen bestaan.

Om te beginnen hebben we de bouwsteen 30. Dit onderdeel is een van de onderdelen die in de loop van de tijd niet veranderd is. Alleen de kleur is gewijzigd van grijs naar zwart. Maar als we dit onderdeel nauwkeuriger bekijken dan zult u verbaasd staan hoeveel unieke exemplaren van dit onderdeel u nu reeds in bezit heeft. Als we ervan uitgaan dat de zijde met de nok de bovenzijde is, keer het onderdeel dan om en kijk eens naar de onderzijde van dit onderdeel. Ziet u de rondjes waarin een letter, een cijfer of enkele puntjes staan. Vergelijk dit nu eens met de andere bouwsteen 30. Hoeveel verschillende exemplaren heeft u nu?

Een echte verzamelaar zal geen moeite doen om alle verschillende onderdelen te verzamelen omdat dit onbegonnen werk is. Toch hecht hij waarde aan dergelijke codes op de onderdelen omdat hij met deze codes kan bepalen hoe oud

Aan:

vervolg van "Verzamelen"(vorige bladzijde)

een onderdeel ongeveer is. Deze codes zijn zogenaamde productiecodes en zuiver bedoeld als controlemiddel voor de fabrikant zelf. Indien er defecte of misvormde onderdelen worden aangetroffen, kan men bijvoorbeeld zien uit welk deel van de spuitgietsmal dit onderdeel kwam en of het onderdeel uit de laatste of een van de voorgaande productie-series kwam.

Bouwsteen 30 is uitgebracht in de volgende varianten:

31003bouwsteen 30 grijs	31004bouwsteen 30 grijs met gat (rond)
31004bouwsteen 30 grijs met gat	32879bouwsteen 30 zwart
32880bouwsteen 30 zwart met gat	35001bouwsteen 30 grijs zonder nok
35002bouwsteen 30 grijs met gat en zonder nok	37067bouwsteen 30 wit

Stef Dijkstra

Basisclub Besturingstechniek

Sinds kort is op dinsdagavond een groep van 8 kinderen van 10 tot 12 jaar actief met modellen van Fischertechnik. Ze zitten op de Basisclub Besturingstechniek van DUNAMIS Welzijn.

Onder leiding van Herman Ettema ontdekken ze de mogelijkheden van besturingstechniek in het algemeen en de Siemens LOGO modules in het bijzonder.

Om het geheel aanschouwelijk te maken, worden modellen van Fischertechnik gebruikt.

Denk daarbij aan een actiewagen, een ja-knikker met controlekamer, een draaibrug, transportbanden en een helikopter.

De kinderen zijn enthousiast en verheugen zich al op alle Fischertechnik op de zomertentoonstelling in 2000.

Millennium kalender

In het clubblad van maart 1999 hebben we de leden gevraagd of er interesse was voor een Fischertechnikclub kalender 2000. Op deze oproep hebben helaas slechts zeven leden gereageerd. Dit was een te smalle basis om zo'n project op te zetten. Het bestuur heeft dan ook moeten besluiten met dit initiatief niet verder te gaan.

Te koop.

Een grote partij Fischertechnik (grijs en rood) waaronder diverse statica-dozen, basisdozen en doosjes met losse onderdelen. Alles prettig geprijsd. Te bevragen bij de heer G. Olthof,

Een flinke partij Fischertechnik. Ruim 20 dozen met o.a. statica, elektronica en elektromechanica. Vraagprijs f. 1500.- Henk van de Ven te Mill.